

BROR HENRIKSSON

SVENSKA HÖRSELSKADADE i
HELSINGFORSREGIONEN rf

1926-2001

INNEHÅLL

Förord	3
Föreningen grundas	5
Understödsföreningen	18
Under eget tak	21
Kvistebo	27
Projektet 1982-1986	35
Lomhördas sjukhjälp	42
Våra hedersmedlemmar	47
Alfons Sjöholm	47
Tryggve Eklund	48
Gerda Åberg	50
Enni Finne	52
Slutord	53
Förteckningar	55

FÖRORD

Vår förening, som i år fyller 75 år, är landets äldsta samfund för hörselskadade. Tidigare jubileer har inte celebrerats med utgivande av en historik. Idén, att till detta jubileum utge en historik, är undertecknad skribents. Men att få ihop en någorlunda förnuftig återblick av föreningens förgångna har varit förknippat med en viss vanda.

Alla vet vi, att Israels barns vandring i öknen varade i 40 år. Men få av oss vet, att de svenskspråkiga hörselskadades vandring i huvudstadens stenöken räckte i 30 år. En vandring, som praktiskt taget har gått oss efterkommande spårlöst förbi. Från dessa vandringsår finns i föreningens numera uppordnade arkiv endast två dokument bevarade; en årsberättelse från 1938 och en undertecknad kallelse till ett styrelsesammanträde den 29 mars 1955! Det äldsta bevarade protokollet från ett styrelsemöte är daterat den 23 februari 1959. Med andra ord, tre år efter inflyttningen till Anna- Hemmet som skedde den 1 februari 1956. Trots inflyttningen i en egen lokal finns det också härefter många luckor i raden av papper ända långt in på 1980-talet. Föreningen har i mångt och mycket varit en stark förening, men arkivvård har varit dess svaga sida.

För ungefär halva tiden av föreningens verksamhet hitintills saknas protokoll och årsberättelser, för att inte nämna avsaknaden av all den korrespondens som måste ha förts under årens lopp. Att under dylika omständigheter få ihop en någorlunda kontinuerlig berättelse har tidvis varit ett trevande i mörker. Förutom styrelse- och årsmötesprotokoll grunder sig föreliggande historik på tre, delvis identiska, festtal som hållits då föreningen fyllde 25, 40 respektive 50 år. Av övriga källskrifter kan nämnas föreningsregistret, tidskriften Kuulovikaiset 1934-1941 vars namn 1942 ändrades till Kuuloviesti/Hörseltidningen och festskriften Helsingin Huonokuuloiset r.y. 1934-1984.

De redan nämnda festtalen grundar sig troligen på befintliga handlingar så långt detta har varit möjligt. Men också på minneskunskaper. Och, som vi vet, är vårt mänskliga minne inte alltid att lita på. Och där minnesfelen

en gång har smugit sig in, så har de sedan upprepats gång på gång. I skilda sammanhang har en och samma händelse kunnat återges på olika sätt och kunnat ges tre, t.o.m. fyra olika datum. Ett sådant datum är t.ex. dagen då vår förening grundades. Vid sammanställningen av denna skrift har nya dokument "krupit" fram och sålunda har det varit möjligt att korrigera felaktiga uppgifter. Men om en viss tvekan trots det har förekommit, så har det datum och de namn och händelser som är de mest sannolika utskrivits.

Det är inte mycket vi vet om de personen som för 75 år sedan grundade vår förening. Det mesta är, och kommer alltid att förbli, förborgat för oss om vår förenings grundare. Men det vet vi med säkerhet, att de besjälades av en stark idealism och en okuvlig pionjäranda när de som banerförare i dåvarande besvärliga förhållanden lade grunden till hörselvården i Finland. Knappast kunde de ana valken rik frukt deras arbete med tiden skulle bära. Denna skrift är en hyllning till dem och alla deras efterföljare som med sitt arbete har gjort vår förening till det den är i dag.

Helsingfors den 15 juni 2001.

Bror Henriksson

FÖRENINGEN GRUNDAS

Me allekirjoittaneet olemme viime Toukokuun 17. päivänä pitämässämme kokouksessa perustaneet yhdistyksen 'Heikkokuuloisten Suojaamisyhdistys', 'Skyddsföreningen för Lomhörda' ja hyväksyneet oheenliitettyt säännöt.

Helsingissä, Kesäkuun 15. päivänä 1926.

Vilho Rafael Danielson
Puheenjohtaja

Aina Sjöblom
Kassööri

Hilja Kokko
Sihteeri "

Säkerligen är det något ytterst sällsynt att en svenskspråkig förenings historik inleds med några finska ord. Men faktum är, att vår förenings stiftelseurkund är skriven på finska och inlämnad till föreningsregistret den 15 juni 1926, som sålunda är vår förenings födelsedag. I fri översättning till svenska får stiftelsebrevet följande lydelse: - Vi undertecknade har vid vårt möte sistlidna 17 Maj grundat en förening 'Heikkokuuloisten Suojaamisyhdistys', 'Skyddsföreningen för Lomhörda' och godkänt närslutna stadgar.

Helsingfors, den 15 Juni 1926.

Vilho Rafael Danielson
Ordförande

Aina Sjöblom
Kassör

Hilja Kokko
Sekreterare

Den 25 november 1926 har föreningen införts i föreningsregistret enbart på finska som en tvåspråkig förening med följande tilläggsanteckningar:

Ändamålet är att på frivillig väg sammanföra dåligt hörande och döva till varandras stöd och hjälp.

Sammanställning till möten sker per post.

Föreningens namntecknare:

Ordförande Vilho Rafael Danielson och sekreteraren Hilja Kokko tillsammans; båda från Helsingfors, vid förfall för ordföranden vice ordföranden Erland Diehl från Kottby och sekreteraren tillsammans; alla är styrelsemedlemmar."

Mera en så finns inte antecknat. På grund av föreningsregistrets sparsamma anteckningar gäckades förhoppningarna att få veta hur föreningens första styrelse var sammansatt. Den äldsta kända styrelsen är från 1938 och är skriven i årsberättelsen i följande form:

"SKYDDSFÖRENINGEN FÖR LOMHÖRDA r.f. årsberättelse för år 1938. Vid föreningens årsmöte den 29 januari 1938 valdes en styrelse bestående av följande personer: Herr Rafael Danielson ordförande, Herr Knut Fogelholm vice ordförande, Fröken Elsa Henriksson sekreterare, Fröken Elsa Björklund kassör, samt Fru Gerda Danielson, Fröken Rakel Jalanne och Herr I.L. Lagus övriga medlemmar. Till revisorer valdes Fruar A. Olin och A. Hinden samt till suppleant för dessa Herr John Sundberg." ---

Första gången då föreningsregistret har antecknat styrelsens hela sammansättning är från åren 1948 och 1949.

I tidskriften Kuuloviesti ingick år 1953 en artikel med rubriken "Hur arbetet för de lomhörda i Finland fick sin början" skriven av Hilja Dittmers, född Kokko, vår förenings tillskyndare, själv hörselskadad. Kort efter första världskriget reste hon till Tyskland i akt och mening för att kontakta hörselskadade personer. Efter en drygt två år lång vistelse där återvände hon i början av år 1921 till hemlandet, fylld av impulser om frågor som gällde hörselskadade och med den fasta föresatsen att göra något för dem. Goda råd och önskan om lycka och välgång i sina strävanden hade hon fått av herr Stopzinski som var ordförande för hörselskadeföreningen 'Hephata' i Berlin. Men modet svek henne gång på gång. Omgivningens inställning till och uppfattning om de hörselsvaga var inte precis uppmuntrande. - Om sig själv sade hon ungefär såhär: "Vad skulle människorna säga om jag, en obetydlig flicksnärta, skulle börja göra reklam för de lomhörda? De skulle säkert tro, att jag har tappat förståndet!" - Fem solvarv hann rinna hän efter hennes hemkomst från Tyskland innan hon slutligen fattade mod att skrida från tanke till handling. Början var inte precis uppmuntrande. I januari 1926 klev hon på darrande knän med en färdigskriven artikel in på Suomen Sosiaalidemokraattis redaktion. Ut därifrån kom hon full av besvikelse på grund av den totala oförståelse som

hon hade mött. En trevare hos Uusi Suomi resulterade i en anspråkslös notis några dagar efter hennes besök. En hoppets gnista tändes när sedan Helsingin Sanomat lät trycka hennes artikel oavkortad. Sammalunda gjorde Hufvudstadsbladet och Svenska Pressen. De två sistnämnda tidningarna var redo att införa flera artiklar om ämnet.

Styrkt av denna framgång beslöt Hilja Kokko att smida medan järnet var varmt. Hemma hos henne på Norra Kajen 10 samlades den 17 maj enligt något vaga uppgifter ca 12 "av saken intresserade personer", flertalet av dem var svenskspråkiga. Man enades om att grunda en tvåspråkig förening för lomhörda personer. Stiftelseurkunden undertecknades den 15 juni 1926 och inlämnades till föreningsregistret samma dag. Finlands första förening för hörselskadade hade grundats.

Idealismen och entusiasmen måste ha varit enorm hos de hörselsvaga då de mitt under finshetens klang- och jubelår på 1920-talet grundade en tvåspråkig förening. Hufvudstadsbladets och Svenska Pressens välvilliga inställning till Hilja Kokkos intentioner gjorde henne betänksam. Främst av två orsaker. Den ena var friktionen mellan språkgrupperna och den andra den redan omnämnda avoga inställningen som omgivningen hyste gentemot de hörselskadade. Då var toleransen mot människor som var annorlunda avsevärt lägre än den är nu, tre-kvartssekel senare. Om man var lomhörd så betydde det ofta också, att man var klen till förståndet.

Efter tillkomsten av 1921 års lag om läroplikt tog riksdagen också de klen begåvade i beaktande. För dem inrättades hjälpskolor. Ofta hände det både i stad och bygd att ett hörselskadat barn sattes i hjälpskola. Eftersom ett sådant barn inte uppfattade allt som sades måste det ju ha fel på förståndet. Så resonerade man. En inställning om de hörselskadade som fortfarande är förvånansvärt allmän.

Beträffande samhällets och de intresserade hörselskadades inställning till språket på 1920-talet, finskt eller svenskt, eller finskt och svenskt, besannades Hilja Kokkos farhågor mycket snart. Genom Hufvudstadsbladets och Svenska Pressens tolerante syn på saken var hon rädd för att frågan skulle stämplas som ett svenskspråkigt företag. Och majoriteten av de närvarande vid mötet i hennes hem den 17 maj hade ju varit svenskspråkiga. Enligt Hilja Kokkos egen utsago skulle hela frågan ha förfallit om inte de svenskspråkiga hade varit så ivriga som de var. Alla orostecken till trots beslöt man att grunda en tvåspråkig förening. Genast i början var anslutningen stor. Redan i oktober samma år hade ett 70-tal personer skrivit in sig i föreningen. Antalet medlemmar torde ha sjunkit drastiskt de följande åren på grund av de inre stridigheterna. Och ungefär

från 1930-talets första år försvinner spåren nästan helt för de två följande årtiondena om föreningens göranden och låtanden.

Föreningen hade grundats som tvåspråkig. Alla handlingar som fordrades för inregistreringen avfattades på finska. Om det var för att blidka de finskspråkiga eller inte, blir väl för alltid förborgat. I olika sammanhang återkommer föreningens finskspråkiga namnform som 'Huonokuuloisten Suojaamisyhdistys' ännu 50 år efter grundandet. Detta är en ofta förekommande felskrivning. Föreningens registrerade finska namnform var 'Heikkokuuloisten Suojaamisyhdistys'. En dålig, och varför inte, felaktig översättning av orden lomhörd, en som hör dåligt, hörselsvag. De svenskspråkiga, som vid föreningens grundande var i majoritet, genomdrev denna skrivform av namnet. Troligen utan att riktigt förstå, vilka negativa associationer denna namnform väckte på finskt håll. Det har här redan förut blivit nämnt, att en hörselsvag person på den tiden antogs vare klen till förståndet. Det finska 'heikkokuuloisuus' förknippades lätt med 'heikkokykyisyys' vilket enligt den tidens upplaga av Iso Tietosanakirja närmast betydde att man var mindre begåvad, svagsint eller rentav en idiot. Med denna trångbröstade tolkning av ordet heikkokuuloinen hade en del av de finskspråkiga svårt att leva. Enligt en notis i tidskriften Kuulovikainen nr 2/1939 tog slitningarna mellan språkgrupperna en märkbar förändring till det sämre hösten-vintern 1930-1931. När temperaturen i språkstridens hetta hade överstigit kokpunkten var det dags att gå skilda vägar. En del av de finskspråkiga medlemmarna trädde ut ur föreningen och grundade landets första finskspråkiga förening för hörselsvaga, 'Helsingin Huonokuuloiset r.y.' den 14 april 1934. Föregångaren till våra dagars 'Kuulonhuoltoliitto- Förbundet för Hörselvård' hade grundats 1930 i Åbo under namnet 'Suomen Huonokuuloisten Huoltoliitto'.

Primus motor vid grundandet av dessa två samfund var prostinnan och läraren Naimi Päiviö. Hon var en initiativrik och handlingskraftig person. Det var hon som också grundade tidskriften 'Kuulovikainen' i vilken hon tidvis framförde sina ibland rätt så onyanserade synpunkter som kunde vara både påstridiga och motstridiga, också felaktiga. I övrigt var tidningen välredigerad med bl.a. intressanta artiklar om hörselskador och tidens tekniska utrustning för hörselskadade. Det gick t.o.m. så långt, att hon ville ta äran åt sig att ha varit den som lade grunden till arbetet till förmån för de hörselskadade i Finland. Det föranledde vår förenings timade, stiftande medlem Hilja Kokko-Dittmers att i ett öppet brev fråga på vilken grund Naimi Päiviö ville framhålla sig som de hörselskadades urpionjär i Finland. Dyrningarna efter Naimi Päiviös missvisande uppgifter stillnade mycket, mycket långsamt. Ännu år 1953 måste redaktören för 'Kuuloviesti'

tillrättalägga de felaktiga uppfattningarna. Likaså har redaktören för festskriften 'Helsingin Huonokuuloiset 1934- 1984' gjort.

Föreningens arkiv

Ett kuriosum, för att inte säga mysterium, är årsberättelsen för 1938 som är den enda bevarade urkunden av föreningens papper från 1920-1930- och 1940-talen. Att så kunnat ske är tyvärr ofta typiskt för hemlösa föreningar vilkas papper i regel följer ordföranden eller sekreteraren och sedan glöms kvar hos dem vid personskiften inom styrelsen. Sådant har åtminstone en gång hänt i vår förening, att när ordföranden med smällande dörrar har lämnat sin post så har pappren blivit på den vägen.

Den 1 februari 1956 kunde föreningen flytta in under eget tak, till Anna-Hemmet. De hörselskadades 30-åriga vandring i stadens stenöken var till ända. Under alla dessa vandringsår samlades man än här, än där, t.ex. hemma hos någon eller på någons arbetsplats. Och behövliga papper cirkulerade med. En del av samlingsplatserna har bl.a. varit: Frälsningsarmén, Svenska Kvinnoförbundet, Svenska Lantbrukssällskapet, Mjölcentralen, Sjuksköterskeföreningen vid Simonsgatan, församlingshemmen vid Bulevarden 16, Högbergsgatan 10, Sjö-tullstorget 3, Tölö kyrkas församlingssal, Svenska Flicklyceet och Svenska Flickskolan, den kärgamla 'Arken'. Den sistnämnda skolan var redan på 1930- och 1940- talen i långa tider föreningens hemvist för möten, samkväm och basarer ända tills skolan fick en ny vaktmästare som var myndigare än rektorn. Han ville inte ha sin kvällsfrid störd och på så sätt visades de hörselskadade på dörren. Förutom att handlingarna kan ha blivit kvar i några styrelsefunktionärers hem finns det således många andra ställen där de möjligen har glömts kvar. Lyckligtvis har föreningsregistret kunnat ge någorlunda kompletta uppgifter om styrelsens funktionären för tiden 1926-1955. Men inte tyvärr om styrelsens hela sammansättning utom i två enstaka fall, åren 1948 och 1949.

När föreningen väl hade etablerat sig i Anna-Hemmet blev det givetvis lättare att bevara handlingar. Men av någon outgrundlig anledning har arkivvård aldrig varit föreningens starka sida. Styrkan har legat på ett annat plan. Trots en egen lokal har arkiveringen stundom legat i lägervall. Stora luckor finns också efter inflyttningen. Kanske en lycka för sammanställningen av denna historik har existensen av två parallella föreningar åren 1952-1980 varit. Huvudföreningen och understödsföreningen. Där den ena har varit slarvig har den andra varit ordningsam. Och ibland har det varia tvärtom. Så på så sätt har det varit en lyckad symbios med två parallella verkande föreningar med delvis samma

personer i redet. Därtill bildar fragment av både daterade och odaterade enstaka handlingar, några födelsedagslistor och tre festtal ett pussel som gjort det möjligt att få många bitar att falla på sin rätta plats.

Föreningens olika namn

Det blev redan konstaterat, att föreningen grundades som en tvåspråkig sådan och att anteckningarna i föreningsregistret gjordes endast på finska. Finska var språken i föreningsregistret de tjugo första åren ända till det första namnbytet. Inalles har föreningen haft sju namnformer. Väl att märka, i de två senaste versionerna är det endast två punkter som skiljer. Förkortningen för registrerad förening skrevs enligt 1919 års föreningslag r.f. mot nuvarande rf enligt 1989 års föreningslag. I nedanstående förteckning över vår förenings olika namn finns två datum. Det första anger dagen då ändringen inlämnats till föreningsregistret och det andra då ärendet har stadfästs.

15.06.26	25.11.26	Heikkokuuloisten Suojaamisyhdistys r.y. Skyddsföreningen för Lomhörda r.f.
22.10.46	04.02.47	Finlands Lomhördas Förening r.f.
01.10.48	19.11.48	Finlands Svenska Lomhörda r.f.
03.10.49	14.10.49	Helsingfors Svenska Lomhörda r.f.
11.11.70	14.01.71	Svenska Hörselskadade r.f.
22.03.88	29.09.89	Svenska Hörselskadade i Helsingforsregionen r.f.
14.04.97	22.04.98	Svenska Hörselskadade i Helsingforsregionen rf

I stiftelseurkunden finns namnet på ordföranden, sekreteraren och kassören nämnda. Som ett fjärde namn vid inregistreringen är Erland Diehl upptagen som vice ordförande. Naimi Päiviö är det femte kända namnet bland de stiftande medlemmarna. Först senare anslöt sig fröknarna Anna och Gerda Qvist och fröken Evy Fogelberg.

Här kan det vare lämpligt att notera den artiga sirlighet med vilken medlemmarna enligt tidens sed titulerades. I föreningsregistrets urkunder t.o.m. år 1938 har de i förteckningen upptagna personerna ett herr, fru eller fröken framför namnet. Denna titulerande artighet kvarstod i vår förenings handlingar ända till år 1978. När man var som artigast kunde sådana tilltalsformer som 'ordföranden herr: X', 'sekreteraren fru Y' och 'kassören fröken Z' förekomma i protokollen. Ibland skrevs Herr, Fru eller Fröken med versal mitt inne i en mening. Ännu i början av 1980-talet sammankallades styrelsen till möten med ett 'Högaktningsfullt'.

Efter tjugo år som en officiellt tvåspråkig förening var man mogen att ta steget fullt ut; att låta föreningen bli enspråkigt svensk. Efter separationen 1934 stannade ännu några medlemmar med finska som modersmål kvar. Med åren avtunnades också deras skara. Det var inte enbart språkstriderna, utan också språkförbistringen som ledde till separationen. Personer, som anslöt sig till en förening för lomhörda de första tiderna, var ofta mera gravt hörselskadade än i våra dagar. Och med tanke på den tidens tekniska hörhjälpmedel blev umgänget mycket besvärligt när också språkbarriären måste genombrytas. Så en uppdelning enligt språktillhörighet tedde sig helt naturlig.

Det var den 22 oktober 1946 som stadgeändringen lämnades in. Föreningens namn blev 'Finlands Lomhörda Förening r.f.' Avsikten med denna namnändring var, att föreningen skulle vare ett fönster mot hörselskadesammanslutningar främst i Norden, men också mot det övriga Europa. Tidskriften 'Kuulovikainen 3/1938' noterar att korrespondenscirkel hade bildats bland hörselskadade på initiativ av fröken Ingeborg Holst-Nielsen i Köpenhamn. På 1940- och 1950-talen hade föreningen flitiga 'utrikeskorrespondenter' i Nelly Frangen, Gerda Qvist och Alfons Sjöholm. Beklagligtvis finns ingenting av denna korrespondens kvar i föreningsarkivet.

Länge fick föreningen inte behålla sitt nya namn. Knappt två år senare, den 1 oktober 1948, lämnades ett nytt stadge- och namnändringsförslag in. 'Finlands Lomhörda Förening r.f.' hade nu blivit 'Finlands Svenska Lomhörda r.f.' Krigsåren 1939-1945 lamslog så gott som all föreningsaktivitet. Så naturligtvis också de hörselskadades, vars verksamhet så småningom kom i gång efter kriget och som formligen sjöd och bubblade av iver. Valet av namn var inte en slump. Föreningens fasta avsikt var att arbeta till förmån för alle svenskspråkiga hörselskadade i Finland. Styrelsen arbetade målmedvetet för saken, studerade ingående det tilltänkta arbetsfältet, det svenska Finland. Snart nog insåg styrelsen, att arbetet, såvitt det gällde hela det svensktalande Finland, översteg dess resurser, såväl de ekonomiska som de personella. Styrelsen avskrev inte frågan, utan bordlade den endast. Bordläggningen blev lång. Frågan upptogs till slutlig behandling först år 1981. Däremellan hade den dryftats då och då.

Namnformen 'Finlands Svenska Lomhörda' r.f. blev den kortaste i föreningens historia. Ett endaste år. Den 3 oktober 1949 inlämnades nya stadgeändringsförslag till föreningsregistret. Åtgärden med det nya namnet var inte heller den förhastad. Det hände sig nämligen så lyckligt i slutet av år 1948, att föreningen fick en insiktsfull, hjälpsam och trogen medlem i Anna Berger. Genom hennes brinnande intresse och intensiva arbete fick

hon några läkare och personer inom affärsvärlden, bl.a. hennes egen make Walter Berger, intresserade av de hörselskadades problem. På sina utrikesresor kunde dessa personer konstatera hur långt man hade nått inom hörselvården och hur outvecklad den var hos oss på svenskspråkigt håll. Det är knappast en överdrift att säga, att dessa personen mer eller mindre på stående fot den 14 mars 1949 grundade 'Förbundet De Dövas Väl' som på årsmötet 1955 ändrades till 'Hörseltjänst'. Den främsta målsättningen för den nya föreningen var att bli något slags understödsförening för 'Finlands Svenska Lomhörda'. I stadgarna föreskrevs att den nygrundade föreningens målsättning skulle vara "att befrämja bildandet av sammanslutningar av personer med nedsatt hörsel, att ekonomiskt och ideellt understöda dessa, samt att genom praktisk verksamhet befrämja deras syften." Att bilda nya sammanslutningar för personen med nedsatt hörsel lyckades inte, men 'De Dövas Väl/Hörseltjänst' fick mycket snabbt i gång ett beundransvärt arbete med "de lomhörda sociala vårdverksamhet i Finland." Det var på dessa grunder som vår förenings namn år 1949 ändrades till 'Helsingfors Svensk Lomhörda r.f.'

Föreningen hade nu fått flankstöd så att säga och därmed kunde tanken på omsorgen om Svenskfinlands övriga hörselskadade lämnas därhän. Arbete och bekymmer fanns det nog av. Så mycket som tid och krafter tillät. Och föreningens dåvarande styrelse satte alla klutar till.

Seriehörapparaten

Ett stort bekymmer för styrelsen på 1940-talet var den svaga personliga kontakten mellan medlemmarna på föreningens möten och samkväm. Vid den tiden var hörapparaten en rar tingest som endast de mer välsituerade hade råd att skaffa. Tekniskt stod de långt från våra dagars sirliga apparater. Det var inte ovanligt att kraftkällan, d.v.s. påsen med batterier, var fästad med ett brett gummiband runt låret. De som var utan apparat kunde skrika varandra i örat, en del hade tallur. Ett kommunikationssätt med bänkgrannen var att använda papper och penna.

Ett på möten ofta använt sätt att förmedla det talade orden var att låta en person med hörseln i behåll skriva upp det sagda på svarta tavlan, stryka ut, skriva upp i en för alla parten tröttsam oändlighet. Och var det någon som till äventyrs ville ge en kommentar till det som framförts så var det bara för vederbörande att själv trippa fram till tavlan och skriva upp det man hade på hjärtat.

Ett annat sätt att kommunicera som användes på möten var att skriva allt som skulle sägas på en ca 12 cm bred pappersremsa och sedan med en skioptikon-apparat projicera den förstörade texten mot en ljus vägg eller duk. På liknande sätt användes skioptikonet vid andaktsstunder och kortare föredrag. För reseskildringar lämpade sig denna apparat ypperligt då också bilder kunde projiceras. Skioptikonet, eller diaskopet som det också kallas, är en äldre variant av våra dagars diaprojektor. I föreningens tidskrift nr 1/1986 berättar Tryggve Eklund hur han som barn på 1930-talet upplevde detta sätt att kommunicera när han med sin mamma följde med på möten. Föreningens skioptikon, troligen inhandlad på 1930-talet, finns ännu kvar, helt användbar. Onekligen var detta sätt att kommunicera både obekvämt och oangenämt. Men sedan kom seriehörapparaten, även multihöraren kallad.

För en tekniskt obevandrad person är det ogörligt att beskriva en seriehörapparat. Kraftkällan var en stor tung svart låda med en mindre, svart låda nära intill. Ut ur dessa lådor löpte kablar till varje bord, där det också fanns en svart låda. Kanske var dessa något slags undercentraler till de förstnämnda. Deltagarna höll en lur på ett långt, rakt skaft i handen. Detta ting liknade närmast en odesignad kopia av hörluren på de sirligt formade väggtelefonerna som fanns i telefonins barn-dom.

Helsingin Huonokuuloiset r.y. blev ägare till en seriehörapparat något år efter krigsslutet. Multihöraren var en tung och skrymmande apparat att flytta och besvärlig att installera vid varje förflyttning. Vår förening fick låna den några gånger tills det tydligen av en kort protokollsanteckning att döma hade uppstått en fnurra på tråden. Ett, två, tre blev det tvärstopp med lånandet. Våra medlemmar hade reden vant sig vid apparatens välsignelser. Vilken berusande lyckokänsla det gav, att tydligt kunna höra vad som yttrades på ett möte. Och att också kunna lyssna till musik. Vi *måste* få en egen seriehörapparat löd parollen.

Efter kriget var materialbristen skriande. Även syföreningens verksamhet hade legat nere under krigsåren. Men under Hanna Grönqvists handfasta ledning kunde garn och tyger anskaffas i överraskande stora mängder. Den efterkrigstida talkoandan levde stark och den första efterkrigstida basaren år 1948 gav ett, efter förhållandena glänsande resultat. Likväl räckte inte de inlutna medlen till för inköp av en seriehörapparat. Så styrelsen vände sig till olika firmor, samfund och enskilda personer som visade förståelse för de hörselskadades problem. På dessa sätt insamlades de behövliga medlen för den första kostsamma investeringen i föreningens historia.



Den som på 1930- och 1940-talen hade råd förvarade sin hörapparat i ett etui med batteriet i en skild dosa. Nere t.v. en "varmansapparat"; batteriets vikt ca 112 kg. I mitten en hör-tallur av mässing från 1800-talet. T.h. en hörstav till en seriehörapparat.



Lyxförpackningen i pocketformat innehåller en hörapparat från 1940-talet. Batteriet hade som extra skyddshölje en dosa av silver.

Så kom den stora dagen. Den 7 februari 1949 invigdes den nyskaffade seriehörapparaten. Den dagen var en stor händelse i föreningens liv. Festtalaren vid föreningens 25-årsfest den 15 juli 1951 beskriver känslorna på följande sätt: "Glädjen var stor och översvallande då medlemmarna kunde höra det levande ordet såväl sång som musik. Att glädjen var stor bevisas ju också genom bristen på mottagningsapparater som för närvarande är 25 och befins vara alldeles för få. Minst 50 vore nödvändigt och man kunde ju kalla detta för glädjande, nämligen att hörapparaten verkligen fyller ett stort behov." Festtalet, ur vilket detta citat är taget, hölls sannolikt av föreningens ordförande Alfons Sjöholm. Trots sin besvärliga klumpighet transporterades apparaten från ett ställe till ett annat i akt och mening att de hörselskadade skulle kunna njuta av samhällets kulturella begivenheter. Bl.a. har den varit installerad i någon av universitetets föreläsningssalar och i Arbis åren kring 1950.

I sitt festtal vid föreningens 40-årsfest den 24 april 1966 konstaterade dåvarande ordföranden Bo Währn om anskaffningen av den första seriehörapparaten: ---Men tiderna förändras som känt, och när man så här långt efteråt minns och betänker vilka ansträngningar det fordrades för att anskaffa denna seriehörapparat, så är det faktiskt med ett stänk av vemod man i dag ser densamma undansatt i en vrå i föreningens arkiv, efter att ha lämnat rum för en modernare apparat som införskaffades för en tid sedan.

Ja, det heter att allting utvecklas och går framåt, och kanske den dagen inte är för långt avlägsen, då de individuella apparaterna kommer att göra seriehörapparaterna helt obehövliga." Med detta visionära yttrande blev föreningens ordförande 1959-1966, Bo Währn, sannspådd långt förr, än han hade kunnat ana.

Den första seriehörapparaten som Bo Währn beklagar att är undansatt i en vrå, måste ha varit i användning cirka tolv år. I styrelsens protokoll 29.11.1962/45 § finns noterat, att styrelsen förde en "diskussion om de gamla seriehörapparaterna. Beslöts att apparaterna säljs om ett tillfredsställande pris kan erhållas för dessa. Detta är den enda bevarade protokollsanteckningen om den första multihörapparaten. Den var ibland uthyrd och ibland utlånad åt Frälsningsarmén som inte alltid var så nogräknad med att betala för uthyrningen. Det var kanske svårt att hålla begreppen isär om det för gången var frågan om utlåning eller uthyrning. Utlåningen kostade nämligen ingenting medan uthyrningen gjorde det. I det här sammanhanget kan det vare skäl att parentetiskt konstatera, att på bio Gloria vid Lilla Robertsgatan kunde man få låna en hörapparat 1949. En protokollsanteckning från styrelsens möte 14.2.1963/8 § noterar att: "Då det konstaterats att hörlurarna på Svenska Teatern icke fungerar

tillfredsställande, åtog sig herr Hållfast att närmare undersöka saken samt under-
rätta Hörapparatcentralen om apparater som bör repareras eller förnyas."

Den seriehörapparat som inköptes i början av 1960-talet var i bruk omkring tjugo år. Den tekniska utvecklingen hade varit enorm. När styrelsen i januari 1980 hos Svenska kulturfonden ansökte om pengar för inköp av en seriehörapparat och sände en likalydande ansökan till Helsingfors Sparbank i mars samma år går uppgifterna i sär. Synbarligen har den tekniska utvecklingen varit så snabb, att en sammanblandning av begreppen måste ha skett. I oktober beslöt styrelsen nämligen att till priset av 5 225 mark inköpa en ny slingförstärkare och två mikrofoner. Systemet fungerade sålunda, att talet kunde höras endast med hörapparatens inställd på t-läget. Fem år senare utvecklades tekniken till att bli audiovisuell. Då inköptes två högtalare, en videobandspelare och stordiaprojektor, också overheadprojektor kallad. Först år 1997 köpte föreningen en diaprojektor och eliminerade därmed äntligen olägenheten med att varje föreläsare som behövde en sådan måste släpa den med sig.

Vid flyttningen från Anna-Hemmet till Luthergatan 14 i samma kvarter flyttades också den hörseltekniska apparaturen. Just då var föreningens ekonomiska resurser mycket begränsade så att det medtagna systemen fick duga ännu några år. Men så, i januari-mars år 2000 blev de hausse på Helsingforsbörsen. Något slags hysteri att göra så kallade stora klipp med informationsteknologins aktier spred sig som en löpeld. Föreningen ägde 300 st värdeandelar i Helsingfors Telefonförening Holding ABp. Den 21 mars beslöt styrelsen att sälja 100 st av dem och fick den otroligt höga summan 29 431 mark. När detta skrives är motsvarande värde 10 500 mark. Det förra årtusendets sista år slutade så lyckligt, att föreningens ekonomiska insats blev mycket liten då ett nytt audiosystem som omfattar en induktionsslinga, sex trådlösa mikrofoner och tre högtalare kunde installeras.



Basardags

UNDERSTÖDSFÖRENINGEN

Olympiaåret 1952 blev också i föreningens historia en milstolpe. Detta år grundades Understödsföreningen för Helsingfors Svenska Lomhörda r.f. i syfte att ideellt och ekonomiskt hjälpa huvudföreningen i dess verksamhet för de hörselskadade. Stiftelseurkunden har följande lydelse:

"För att hjälpa Helsingfors Svenska Lomhörda r.f. i dess arbete för de hörselskadade och i dess strävan för erhållande av ett eget hem, har undertecknade i dag vid ett konstituerande möte beslutat att bilda en Understödsförening för Helsingfors Svenska Lomhörda r.f. benämnd förening och hava vi godkänt med följande stadgar.

Helsingfors den 6 mars 1952

Alfons Sjöholm
Ordförande

Elsa Sandelin
Vice ordförande

Ruth Hamberg
Sekreterare

Ines Eriksson
kassör

Agnes Lindgren
Styrelsemedlem

Ester Mannelin
Styrelsemedlem

Carin Alcenius
Styrelsemedlem "

Ovanstående personer bildade understödsföreningens första styrelse. För Ines Eriksson har använts förnamnen Ines eller Maria växelvis, beroende på vem som har suttit med pennan i handen. Några stadgar har inte hittats.

Härefter talade man om huvudföreningen och understödsföreningen. Åren före understödsföreningens grundande hade styrelsen arbetat mycket hårt. Den kände sig överbelastad, stressad, för att använda en nutida term. Den tidens restriktiva stadganden som gällde inom beskattningen gav

mycket extra arbete då ansökningar om tillstånd och redovisningar skulle avges jämfört med läget i dag.

Tanken vid föreningens grundande var också den, att man ville fördela uppgifterna och ansvaret på några fler personer. Och då hörselskadade ofta kan uppfatta saker och ting fel, i synnerhet i telefon, var den förhärskande åsikten den, att de som sköter om ekonomin helst skall ha sin hörsel i behåll. På detta sätt kunde man utan samvetsqual bredda medlemsstrukturen till att omfatta även icke hörselskadade personer.

Den ursprungliga tanken var, att de hörselskadade skulle höra till huvudföreningen och de med hörseln i behåll till understödsföreningen. Det var ju de facto frågan om två registrerade föreningar med varsin styrelse, egen budget och bokföring. Här försökte man praktisera med någonting som inte lyckades i längden. Styrelsen i vardera föreningen bestod av 10 personer, suppleanterna medräknade. Vanligtvis satt 3-5 personer i båda styrelserna för samarbetets skull. Också många av medlemmarna ville arbeta parallellt för båda föreningarna. Tyvärr fanns i skaran gnällmånar hos vilka surhetsgraden av den s.k. personkemin var negativ. Då uppstod en fråga av följande art: varför får medlemmen NN arbeta i båda föreningarna när hon är medlem i endast den ena? Den gordiska knuten löstes på så sätt, att alla som är medlem i den ena föreningen blir det automatiskt också i den andra. Men alla betalar endast en medlemsavgift.

Inom några år hinner en viss omsättning av medlemmar ske. Äldre faller bort, nya kommer i stället. Och skrevs in som medlem i någondera föreningen. Men det gäckande minnet får människan att glömma saker och ting. Frågan kom ständigt upp; till vilkendera föreningen hör jag? Så det var blott att på ett allmänt möte konstatera igen, att alla är medlemmar i båda föreningarna trots att endast en medlemsavgift erläggs.

Det praktiska arbetet att skaffa pengar åt huvudföreningen ankom på understödsföreningen. Sätten att göra det på var de hävdvunna; att ordna basarer, lotterier av alla de slag, sända tiggARBrev, ta emot donationer o.dyl. Från slutet av 1940-talet till mitten av 1960-talet ordnades basarerna i Svenska Flickskolan. Sedan följde platserna slag i slag. Det var år 1967. Södra församlingens samlingsal vid Högbergsgatan 10, följande år i Svenska Flicklyceet, 1969- 1975 i församlingarnas sal vid Sjötullstorget 3 och 1976-1980 i Tölö kyrkas församlingsal. År 1981 hölls basaren för första gången i den egna föreningslokalen. På 1960-talet deltog föreningen på Självständighetsdagens basarer som arrangerades av Svenska upplysningsbyrån i Balders sal och under det följande decenniet var

föreningen med och baserade på 'Den Goda Viljans Torg' i Runebergsgatan dagarna kring Lucia.

När det gäller konstellationen huvudföreningen-understödsföreningen borde de ekonomiska begreppen vare klara. Men en genomgång av protokollen ger dock ibland en något rörig bild av verksamheten. De gånger då huvudföreningen har anhållit om pengar för ett bestämt ändamål, är saken klar. Men, ibland hittas en sådan notering, att huvudföreningen har ansökt ett visst belopp som lån, ibland hittas en sådan notering som att huvudföreningen har beviljats ett räntefritt lån. Så har det då och då hänt, att huvudföreningen vid fatalitetens utgång inte har kunnat återbetala ett lån. I sådana fall har huvudföreningen anhållit om att lånet måtte efterskänkas till vilket understödsföreningen alltid har bifallit.

Enligt en överenskommelse mellan föreningarna skulle alle penningtransaktioner göras skriftligt medelst ett styrelsebeslut. Men det finns ju alltid personer som älskar att ta genvägar. Även otillåtna sådana. Så ibland hände det, att summor bara gick ur hand i hand med eventuellt någon enstaka styrelsemedlem invigd i frågan. När dylikt uppdagades återkallades de felande till dagordningen genom ett styrelsebeslut.

Största delen av alla de personer som har medverkat i understödsföreningens styrelse har kunnat spåras. Styrelsens alla funktionärer med troligtvis hundra procentig säkerhet. Med de knapphändiga uppgifter som kan fås ur protokollen är det ogörligt att teckna ett personporträtt av någon av de medverkande. Därför får de tre olika tablåerna i bokens slut tala sitt tysta språk om alla de personer som varit medlemmar i understödsföreningens styrelse 1952-1980.

UNDER EGET TAK

Drömmen om ett eget hem har kanske varit levande ända sedan föreningen grundades. I skriftlig form finns den likväl dokumenterad för första gången i festtalet vid föreningens 25-årsjubileum den 15 juni 1951. De tre stora mål som styrelsen på 1940-talet hade uppställt; att få en egen seriehörapparat, ett eget hem och ett eget semesterhem, har redan delvis relaterats i andra sammanhang i denna skrift. För en sådan materialistisk eftervärld som den vi lever i, förefaller det något förvånande att drömmen om en egen lokal inte prioriterades allra högst. Så i detta fall bildar gårdagens högtflygande varma idealism en bjärt kontrast till våra dagars kyliga materialism.

I det nämnda festtalet berättade ordföranden bl.a. om de strävanden som styrelsen hade haft i sina försök att förena alle svenska hörselskadade i Finland varefter han lade sina ord på följande sätt: --- "Detta är i mycket korta drag några ord om föreningens verksamhet under de senaste åren, och styrelsen strävan att efter bästa förmåga fullfölja arbetet. Att arbeta för utveckling och gemenskap är ju ett mål som inte nås under vår tid, men på de nuvarande medlemmarna ankommer att lägga grunden väl. Men vi ha också mindre mål och mindre drömmar, så att säga, och en bland dem är, att i en snar framtid kunna erhålla en lokal där vi fritt kunde sammankomma utan att oroa oss för att störa någon, och där den lomhörda kände sig hemma och fann en fristad bland likasinnade och likställda och inte behövde förstå sig.

En annan dröm som ligger föreningen varmt om hjärtat är ett eget semesterhem för lomhörda. Någon eftertanke för oss är att inse den stora betydelse ett sådant semesterhem skulle ha för husmödrar, kontorsanställda, arbetare och andra samt de av medlemmarna som med knapp nöd komma tillrätta med sina pensioner. Det är lätt att inse vilken vila det vore att för en tid kunna lämna sina bekymmer och koppla av från det vardagliga och vilken verkan det skulle ha på föreningen som sådan, där utvilade och nya krafter skulle föra verksamheten framåt. Men för att nå detta mål, fordras medel och arbete och åter arbete, och säkerligen komma medlemmarna att

göra sitt yttersta för att förverkliga denna tanke." --- Så långt festtalaren är 1951.

Den snara framtid han siade om inföll för lokalens del inom en rätt så kort tidsrymd. Den 24 oktober 1955 avled en av föreningens trognaste och mest hängivna medlemmar, Anna Sofia Jansson. I sitt testamente hade hon ihågkommit Helsingfors Svenska Lomhörda r.f. och Stiftelsen Svenska Blindgården (Finlands Svenska Synskadade r.f.) genom att till dessa två samfund donera sin ägandes bostadslägenhet vid Fredriksgatan 68 A 5 så, att vardera samfundet erhöll lika stor äganderätt. Bostaden omfattade fyra rum och kök på 117,5 m². Redan den 1 februari 1956 fick de två samfunden dispositionsrätten till lokalen och två månader senare erhöles hyresnämndens tillstånd att få använda bostaden som samlingslokal. Först följande höst kom verksamheten i gång i full omfattning. Eftersom det här var frågan om samägande och samboende måste en skriftlig överenskommelse ingås. Alldeles lätt var det inte att sammanjämka de båda parternas viljor. Vår dåvarande styrelse ansåg frågan vare så viktig att den inte ville ta slutlig ställning till den utan att ha hört föreningsmedlemmarnas åsikt. Efter segslitna förhandlingar med de synskadade var styrelsen redo att sammankalla våra medlemmar till ett föreningsmöte som den 10 september 1956 godkände förslaget till ett avtal som hade följande lydelse:

"Överenskommelse

Mellan undertecknade Helsingfors Svenska Lomhörda r.f. och Stiftelsen Svenska Blindgården har angående dispositionen av lägenheten N:o 5 i gården Fredriksgatan 68 i Helsingfors och oss tillhöriga aktier n:ris 18-21 i Asunto-osakeyhtiö Fredrikinkatu 68, vilka berättiga till besittningen av förenämnda lägenhet, träffats följande överenskommelse:

1) Förenämnda aktier, vilka ägas av avtalsparterna gemensamt till hälften vardera, skola för avtalsparterna gemensamt uppbevaras i Helsingfors Sparbanks notariat.

2) Bolagshyran erlägges till hälften av vardera avtalsparter. Likaså svara dessa till hälften vardera för övriga kostnader och avgifter på grund av besittningsrätten av lägenheten.

3) Avtalsparterna förbinda sig att ställa nödiga medel till Helsingfors Sparbanks notariats förfogande, som äger ombesörja samtliga för lägenheten nödvändiga utbetalningar. Redovisning av anförtrödda medel och fullgjorda betalningar avgives av Helsingfors Sparbanks notariat per den 31 december

för varje kalenderår, varvid samtidigt avräkning uppgöres mellan avtalsparterna.

4) Avtalsparterna disponerar lägenheten på det sätt, att Helsingfors Svenska Lomhörda r.f. förfogar över det rum som är beläget emot gårdsplanen vid ingången från trappuppgången till lägenheten och Stiftelsen Svenska Blindgården det rum, som är beläget emot gatan längst framme till vänster, räknat från ingången från trappuppgången till lägenheten. Förenämnda rum äga avtalsparterna fritt förfoga över och äro de berättigade att var för sig tillgodoräkna sig hyra de erhålla av eventuella hyresgäster.

Avtalsparterna disponerar gemensamt det stora rummet emot gårdsplanen längst framme till höger, från ingången till lägenheten räknat, för sammanträden, möten m.m. enligt särskild överenskommelse. Likaså disponeras köket och domestikrummet gemensamt av avtalsparterna.

Dessutom förbinda sig parterna att icke uthyra eller överlåta sin rätt till mötessalen utan den andra partens medgivande.

5) Ingendera avtalsparten är berättigad att utan den andras samtycke pantsätta aktierna för förbindelse av vad slag den vare må. Dock må motparten ej motsätta sig om det gäller för utökande av den andra partens verksamhet.

6) Om någondera avtalsparten önskar efter en tid av tio (10) år sälja eller på annat sätt överlåta sin hälft av aktierna till ny ägare, bör denna hälft skriftligen hembjudas den andra parten, som inom en tid av tre (3) månader efter hembudet är berättigad att lösa densamma till det pris, som vid ifrågavarande tidpunkt kunde erhållas för den säljande partens hälft.

Skulle parterna i här nämnda fall icke kunna enas om försäljningssumman skall detta fastställas av en av parterna gemensamt utsedd opartisk värderingsman från skatteverket, vars utlåtande är för parterna bindande.

Skulle part icke inom ovannämnda tid av tre (3) månader begagna sig av sin lösningsrätt, förbinder sig parterna att inom tre (3) månader räknat från lösningstidens utgång utrymma hela lägenheten och därefter omedelbart gemensamt med den andra parten försälja aktierna till deras då gällande marknadpris. Vid försäljningen av hela aktielokalen, är den part som påyrkar försäljningen, skyldig att anskaffa en ny möteslokal (godkänd av medlemmarna) samt även om inventarierna ej kunna medtagas, skyldig att övertaga inventarierna och ersätta dem med det pris de betingade sig vid inköpet.

7) Detta avtal är uppgjort i tvenne exemplar, ett för vardera avtalsparten.

Helsingfors den 20 september 1956.

Helsingfors Svenska Lomhörda r.f. Stiftelsen Svenska Blindgården

Till en början nöjde man sig med att endast låta utföra de allra nödvändigaste reparationerna och inköpa sådant bohag som behövdes för att få verksamheten i gång. Troligen var det inte alla gånger så lätt att enas om inköpen för det var ju frågan om två grupper av handikappade personer med olikartade behov. Protokollen från tiden för samboendet berättar för det mesta om små reparationer och små anskaffningar för vilka de båda föreningarna erlade hälften var av kostnaderna. Några exempel från en tioårsperiod:

- 27.01.1963 Stekugnen reparerad. Omkostnaderna 30 mark.
- 11.05.1964 Ny gasspis och miniatyr vedspis har införskaffats.
Totala kostnader 496,88 mark.
- 14.02.1966 Torkhylla till köket har köpts, 60 mark.
- 25.09.1966 Reparationer för 260 mark.
- 31.08.1970 Köksdörren och garderobsdörren reparerade, 625 mark.
- 21.09.1972 Reparation av bord på Anna-Hemmet, summa 10 mark.
- 30.11.1972 Trappskylten kostade 82,50 mark och bordslampan till pianot 43,50 mark.

Trappskylten måste antingen ha varit utsatt för illdåd eller begärlig vara för någon samlare. Åtminstone tre gånger blev den stulen under årens lopp.

I en kallelse till ett styrelsemöte den 30 september 1977 finns på föredragningslistan upptagen en fråga om "Eventuellt inköp av de blindas del i Anna-Hemmet". Ett knappt år senare, den 7 september 1978, upptar föredragningslistan ett lakoniskt "Inköp av de blindas del i Anna-Hemmet". Att köpet blev av vittnar det bevarade köpebrevet i original av den 25 oktober 1978 om. För en summa av 125 000 mark övergick hela äganderätten av Anna-Hemmet till Svenska Hörselskadade r.f.

Hur lätt finansierat detta köp blev, har relaterats i ett annat sammanhang i denna skrift. Med detta köp gick den mångåriga drömmen om ett eget hem i slutlig uppfyllelse. Nu blev det också lättare att satsa på den egna trivseln. Protokollet från styrelsens möte den 16 november 1981 berättar att reparationerna hade kostat 23 025 mark, inköpet av 40 st stolar 2 380 mark, 5 st bord 1 683 mark och ett skrivbord 690 mark. Men, samma protokoll berättar också, att "medlemmarna ansåg att ingen kaffekokare behövs". . Frågan om inköp av en kaffekokare hade nämligen dryftats en och en annan gång. Hur kaffekokare sedan har inköpts förtäljer inte protokollet.

Under samboendets tid hade de båda föreningarna då och då var sitt rum uthyrt åt en utomstående person eller medlem. Detta gav ju ett tillskott till den magra föreningskassan. Efter de synskadades utträde hade vår förening tidvis tre hyresgäster samtidigt. Maximal otur vid uthyrningen kan en förening råka ut för då hyresgästen är av sådant skrot och korn att han gärna missbrukar sin ställning. Sådant hände en gång i Anna-Hemmet. Grannarna tyckte givetvis inte om de högljudda gästbud som hyresgästen höll. Föreningen i sin tur ogillade därtill sådant som skyhöga telefon- och vattenräkningar. Det fanns nämligen vattenmätare som under denna hyresgästs tid visade en onormalt stor vattenkonsumtion, och som efter hans utflyttning sjönk till normala bruksvärden. En sådan hyresgäst godtar givetvis inte heller en uppsägning av hyresförhållandet. Den stridiga frågan hänsköts till Helsingfors bostadsdomstol där frågan fick sin slutliga behandling i augusti 1980. Efter denna tidpunkt har föreningen inte haft några fler hyresgäster.

Hösten 1981 ordnades föreningens årliga basar för första gången i det egna hemmet. Bostadsaktiebolaget Fredriksgatan 68 hade ingenting emot detta arrangemang trots att lokalen låg i tredje våningen.

Mot slutet av 1980-talet blev deltagandet i föreningens måndagsträffar, olika möten och fester så livligt, att Anna-Hemmets utrymmen kändes trånga. Talesättet "hjärtrum ger stjärtrum" höll inte riktigt i detta fall. Trängseln var påfallande. En del av medlemmarna kom att sitta lite i skymundan. Det var dags att leta efter ett nytt och större hem. Detta kunde styrelsen göra med stor tillförsikt. Föreningens ekonomiska ställning var god, den bästa någonsin. Under 1970- och 1980-talen hade föreningen fått motta några betydande donationer och testamenten. Överlopps kontanta medel hade under årens lopp omsatts i aktier vilkas värde vid försäljningen hösten 1990 uppgick till 800 000 mark. Ett mycket kortfristigt lån behövdes för att kunna köpa en ny samlingslokal. Föreningen skulle nämligen snart få ut motsvarande summa ur Linnea Laines dödsbo.

En lämplig sådan hittades i samma kvarter med adressen Luthergatan 14 A 1. Köpesumman var 3,2 miljoner mark. Flyttningen ombesörjdes av föreningens aktiva stöttrupp som avverkade den 125 m långa promenaden från det gamla hemmet till det nya åtskilliga gånger. Endast de tyngsta pjäserna transporterades med bil. Ungefär samma grupp var sedan på sommaren med om att riva ner en mellanvägg för att föreningen skulle få en tillräckligt stor sal där alla deltagare ryms på en gång.

Alla formaliteter med bostadsaktiebolaget Luthergatan 14 att få använda bostaden på 205 m² som samlingslokal gick att ordna. Med Helsingfors stads byggnadstillsynsverk tog formaliteterna en betydligt längre tid. Enligt byggnadstillsynsverkets anvisningar måste nämligen tre tilltänkta ventilationskanaler öppnas innan lägenheten kunde godkännas som en samlingslokal. Av någon outgrundlig anledning drog detta arbete ut på tiden så, att slutgranskningen kunde förrättas först den 18 september 1995. Föreningens nya hem hade ändå varit i bruk sedan våren 1991. Som ett litet kuriosum kan nämnas, att bostadsaktiebolaget Luthergatan 14 och vår förening är grundade samma år, 1926.

KVISTEBO

I kapitlet om Anna-Hemmet framkom drömmen om ett eget hem som de hörselskadade länge hade närt. En del vaga anteckningar från de äldsta bevarade handlingarna antyder, att man åtminstone redan på 1940-talet drömde inte bara om ett eget hem utan också om ett eget semesterhem. Och, visade det sig, att denna andra dröm också skulle rätt så snart gå i uppfyllelse.

Endast ett år efter inflyttningen under eget tak blev det känt, att en av föreningens första medlemmar, Anna Maria Qvist, (1874-1964) hade upprättat sitt testamente och att föreningen var en av testamentstagarna.

Men testamentets innehåll höll Anna Qvist hemligt. Därför arbetade styrelsen under 1960-talets första år oförtrutet vidare med att leta efter ett lämpligt sommarviste. Den första anteckningen härom hittas i styrelsens protokoll 16.1.1961. Noteringen lyder i sin korthet: ---"2 §. Frk. Mildrid Karsten utbjuder en parcell till salu i Degerby, Porkala. Parcellen är 8 600 m² och priset 60 mark per m². Till staten återstår en skuld på 436 000 mark som övertages av köparen. Efter diskussion företogs omröstning varav framgick, att styrelsen ställer sig positiv till saken."--- Här är det punkt och slut om detta projekt. Några fler protokollsanteckningar står inte att finna. Inom parentes kan nämnas, att Degerby i Ingå låg inom det s.k. Porkalaområdet som var uthyrt åt Sovjetunionen. Därav den lilla felskrivningen. Penningssummorna er de som länge i folkmun kallades "gamla mark".

Samma öde synes också ha vederfarits följande projekt. Om detta står inte en enda protokollsanteckning att finna. Men ett brev, i original dessutom, har undgått förgängelsen. För att vara skrivet på 1960-talet är dess språkdräkt förvånansvärt ålderdomligt. Men då brevet är ett bevis på styrelsens strävanden att få ett sommarhem åt föreningens medlemmar, är det värt att återges i sin helhet. Därtill andas brevet den idylliska småskalighet som ännu på 1960-talet var ganska allmän.

"Kommunalstyrelsen
i
Liljendal

Liljendal, den 19.10.1961
N:o 1105

Helsingfors Svenska Lomhörda r.f.
Esbo

Hänvisande till Edert brev av den 20.8.1961 får vi härmed lämna följande uppgifter beträffande Michelspiltom gamla folkskolfastighet som vi önska försälja.

Till först få vi meddela att byggnaderna stå på egen tomt som omfattar 4 000 m².

Byggnaden torde lämpa sig bra som rekreationshem under den varmare årstiden. Att göra byggnaden vinterbonad torde vare förenat med stora kostnader, enär då centralvärme borde införas m.m. Men önska Ni ett sommarhem så torde Ni hava användning av denna byggnad, ty för sommarvistelse kan den göras i skick för rätt överkomliga utgifter. Om Ni kan bestämma Er för platsen, samt äro intresserade av tomten och de byggnader där äro, så torde det nog gå att komma överens om priset. Det vore väldigt bra om någon för Er räkning kunde komma och titta på fastigheten. Undertecknad kommunalstyrelsens ordförande möter vid bussen om Ni meddelar om Er afkomst till Liljendal 3., 2 ringn. Lindqvist eller kommunalkansliet tel. 59.

På kommunalstyrelsens vägnar
Ordförande Bo Lindqvist
Kommunalsekr. Paul Wahlroos"

Med tanke på den tidens vägnät, vägarnas skick och allmänna kommunika-
tioner låg Liljendal mycket avlägset. Styrelsen måste nog få en eloge för sina
bemödanden att skaffa ett sommarhem. Brevet torde ha varit riktat till förening-
ens dåvarande ordförande Bo Währn som bodde i Esbo.

En annan Anna, Anna Berger, var från slutet av 1940-talet ända in på
1960-talet en mycket aktiv föreningsmedlem. Ekonomiskt hade hon det välbe-
ställt. På Drumsö ägde familjen Berger två sommarvillor, av vilka den ena ställ-
des till föreningens disposition under några år med början sommaren 1961.
Uppgifterna om hur mycket och hur ofta medlemmarna vistades på Drumsövil-
lan är svävande, för att inte säga obefintliga. Det enda säkra är, att våra medlem-
mar hade tillgång till ett sommarviste under 1960- talets första år.

Den 22 mars 1964 dog Anna Qvist. Intresset bland föreningsmedlemmarna angående testamentets innehåll var givetvis mycket stort. Den del av hennes testamente som gällde föreningen hade följande lydelse: ---"Till Helsingfors Svenska Lomhörda r.f. En ny fond, kallad lomhördas sjukhjälp. Fmk 250 000:-. 'Villa 39-40' Rno 1¹¹⁵ och 1¹¹⁶ av Esbo gårds enstaka hemman i Esbo socken obebyggd parcell." --- Så långt testamenten. En den 28.1.1966 daterad kopia av en fastighetsdeklaration visar, att föreningen har registrerats som den nya ägaren. Men märkligt nog kan vi först ur styrelsens protokoll den 25.5.1967 läsa, att ett Kvistebo i vardande finns. I själva verket består Kvistebo av två parceller:

Villan 39 Reg.nr 1¹¹⁵ = 2101 m²

Villan 40 Reg.nr 1¹¹⁶ = 1960 m²

Enligt Esbos officiella fastighetsregister heter parcellerna Villan 39 och Villan 40, alltså inte Villa som det står i testamentet. Stugan och lidret står på Villan 40 medan bastubyggnaden är uppförd på Villan 39.

Datum på en första anteckning om Kvistebo i styrelsens protokoll blev redan nämnt. På samma möte gavs föreningens båda allt i allo, Gunnar Hållfast och Georg Wahlström, uppdraget att ta reda på vilka kostnaderna för ett stugbygge kunde bli. Följande dag finns frågan upptagen i styrelsens protokoll 14.9.1967/19 § och låter såhär:

"Mötet diskuterade om byggande av föreningens sommarvilla. Enligt § 13 har herrarna Hållfast och Wahlström tagit reda på kostnaderna för byggande och hade stannat för en firma vid namn Avaintalo Oy. Herrarna skulle ännu vända sig till firman och fråga om de kunde ordna med byggnadstillstånd på tomten. När denna fråga skulle vara klar beslöts att skicka kallelse till alla föreningsmedlemmar till ett möte för närmare diskussion om byggande av sommarvillan. Diskuterades också om att skicka tiggARBrev till olika firmor för att få hjälp med byggande."

Gunnar Hållfasts och Georg Wahlströms förslag att inköpa en 55 m² stor stuga av sex tums bilad stock föll styrelsen i smaken. Agenturen för stugor av detta slag innehades av Avaintalo Oy. Genom denna agenten tog föreningen kontakt med leverantören, Tapio Tuonosen Talotehdas, som låg långt borta i Sivakavaara i djupaste Kajanaland, 542 km från Kvistebo. Kontraktet, vars totalsumma slutade på 17 655 mark, undertecknades den 18 mars 1968. Högst antagligen lyste de hörselskadades anleten i kap med vårvintersolen vid läsningen av punkten om leveranstid och leveranssätt. Kontraktet stipulerade en leveranstid inom maj månad enligt principen

nycklarna i handen. Hur tjusigt skulle det inte bli att i majmånadens skira grönska få låsa upp dörren till föreningens efterlängtnade härlighet!

Så lyckligt blev det nu inte. Troligen grånade de byggansvarigas redan glesnade hår märkbart under byggnadsskedet. Enligt kontraktet skulle allt material lossas invid byggnadsplatsen. Avlastningen hade likväl skett invid landsvägen. Därifrån måste allt material forslas med traktor till sin rätta plats. Med onödigt arbete, förtret och extra kostnader som följd.

Redan den 15.1.1968 hade ordningsrätten i Esbo godkänt platsen där huset skulle resas. När grundarbetena påbörjades visade det sig, att den ansvarige byggmästaren hade valt en plats på vilken det inte gick att bygga. Med ett muntligt löfte av ordföranden för ordningsrätten, att den nya byggplatsen kan godkännas i efterhand, skred man till verket. Först den 14.11.1968 kunde slutgranskningen förrättas. Besvikelsen var naturligtvis stor, att Kvistebo inte kunde användas det året.

Något beslut av ett föreningsmöte som skulle ha godkänt byggande finns inte. När styrelsen väl hade beslutat sig för att en semesterstuga skall byggas, måste också finansieringen ordnas. Förutom själva byggkostnaderna på 17 655 mark tillkom även andra utgifter så att slutsumman steg till dryga 20 000 mark. En stor summa för en liten förening med lite pengar i kassen och med en årsbudget på ca 25 000 mark. En protokollsanteckning av den 26.2.1968 berättar, att tiggARBREV skall skickas ut. Detta tiggARBREV godkändes först vid ett möte den 24.1.1969! I vilken omfattning dessa brev sändes ut och hur mycket pengar de hämtade in, förtäljer inte urkunderna. Men några välkomna slantar torde nog ha flutit in eftersom stugbygget inte blev någon ekonomisk belastning.

Donationer gjordes också. Den största av en mångårig medlem, Ellida Wesenterä. Hennes donation år 1966 omfattade 1 st bankaktie i NFB, värd 10 mk, 3 st bankdepositioner om sammanlagt 3 802,25 mk och kontanta medel 200 mk. Allt detta utan särskilda förvaltningsföreskrifter. Sålunda hade styrelsen fria händer och beslöt då att "grunda en fond för eventuell bebyggelse av tomten." Redan nämnda Anna Berger donerade 1 000 mark och understödsföreningen bidrog med 3 000 mark. Så det banklån på 5 000 mark som föreningen måste uppta utgjorde endast en fjärdedel av byggkostnaderna.

Ur de mycket knapphändiga uppgifter som finns annoterade från byggnadstiden kan utläsas, att entreprenören var av det opålitliga slaget. Det ena efter det andra förefaller att ha gått snett. Så visst måste föreningens byggansvariga, Gunnar Hållfast och Georg Wahlström, ha



Kvistebo i sommarskrud



*Kvistebos 30-årsjubileumfirades 14.8.1999. Fr.v. Norma Nordberg
Margit Timgren, Gustav Fogde, Solveig Eklund, Tryggve Eklund,
Tom Weckström, Ebba Ikonen, Jarl Fredman, Sylvia Kwickström(skynd)
Ingegerd Weckström, Elsa Skogström, Ruth Lönnberg, Ragnhild Palm
Harry Ekman och stående Gerda Westerlund*

dragit en suck av lättnad den 14.11.1968 när biträdande byggnadsinspektören Arvi Särkilähti med sin namnskrift och Byggnadsinspektionskontorets stämpel i Esbo köping signerade slutgranskningsprotokollet.

När stugan väl stod färdig utlyste styrelsen en namntävlan. Dock med den begränsningen, att i namnet skulle 'kvist' ingå som en led efter donatorn Anna Qvist. Kvistebo var sålunda det nästan enda tänkbara alternativet. Och så blev det. Var sorgerna sju och bedrövelserna åtta under byggnadsskedet så var glädjen i stället stor när Kvistebo invigdes den 18.5.1969 med 58 personer närvarande. Bland de inbjudna gästerna fanns representanten för familjen Qvist, föreningen Hörseltjänst, Helsingin Huonokuuloiset r.y. och ledaren för föreningens då varande bibelkrets pastor Hans von Bergmann med fru.

En semesterstuga utan bastu är en halv stuga. När banklånet för stugbygget var återbetalt blev frågan om att bygga en bastu aktuell. Första gången har bastufrågan protokollförts på ett styrelsemöte den 21.9.1972 och sedan åtminstone ännu en gång. Protokoll med beslut om att bygga en bastu har inte hittats. Några direkta citat ur Kvistebos gästbok får i stället berätta om våndan kring bastubyggnadens tillblivelse.

" 29.6.73 Bastuugnen har kommit idag.

21.7.73 På lördagseftermiddagsvisit, bastuvirket inspekterades. Ines och Einar Eklund.

24-25.7.73 Bastuplatsen är klar, men timmermännen fattas. Väntat på dem i dag två. Einar Eklund, Gunnar Hållfast, Georg Wahlström.

30.7.73 Grunden till bastun är grävd. Vi väntar bara. Einar Eklund, Gunnar Hållfast, Georg Wahlström.

31.7.73 Pelarna äro gjutna, början är bra. Einar, Ivar, Georg.

13.8.73 Bastubyggaren har ännu inte kommit. Einar.

15.8.73 Inte heller nu. Men flickorna kom. Georg. .

18.8.73 Inte ännu heller. Einar

23.8.73 Bastubyggaren har sjunkit under gjorden. Einar

2.9.73 Äntligen är bastun färdig. Einar.

3.9.73 Bastun impregnerad första gången. Einar.

6.9.73 Bastun impregnerad. Einar, Georg, Ivar."

Stor måste våndan ha varit för Einar, Gunnar och Georg i väntan på bastubyggaren. Bråda tider måste det ha varit dagarna under tiden 23.8-2.9. då inte en enda notering står att läsa i gästboken. Stor måste lättnaden ha varit för Einar när han kunde skriva att "äntligen är bastun färdig".

En nybyggd bastu är förvisso en stor händelse för en liten förening. Faktiskt en sådan tilldragelse, att den måste firas. Givetvis med en invigningsfest. Inte med likadan pompa som invigningen av Kvistebo. Festen hölls följande vår den 26 maj med 26 personer närvarande. Så blev byggnad nummer två rest på Kvistebo utan att denna åtgärd knappt alls syns i protokollen. Inga beslut om byggande, kostnader eller annan planering finns. En senkommen notering påträffas i ett protokoll av den 8.11.1973: "Herr: Kommonen får 200 mark för att han från vägen har burit upp bastuns byggnadsmaterial." Det bärandet har minsann varit en imponerande fysisk prestation.

Bättre upp är det med dokumenteringen av byggnaden nummer tre, lidret, även boden kallad. Från styrelsens möte den 5.3.1984 finns det faktiskt ett beslut på att ett nytt lider skall byggas. Notabelt är, att protokollen nämner ett nytt lider. Där uppe på backen fanns tidigare en dittransporterad kolonistuga och ett utedass i klassisk fyrkantig arkitektur. Stugan kallades Allis stuga och troligt är, att föreningens dåtida medlem, Alli Hägglund, var stugans arvtant. Verifikaten från byggnadstiden finns kvar. Kostnaderna steg till 6 983,25 mark.

"Mat åt talkofolket i juli 1984." lyder texten på ett kuvert som innehåller en bunt köpkvitton vilkas slutsumma är 1 032,05 mark. Förnöjsamt har detta talkofolk varit. Av kvittona att döma har man inte gjort sig skyldig till några kulinariska utsvävningar på föreningens bekostnad. Med mottot flit är vårt nöje och arbetet är vår glädje har talkofolket nöjt sig med hederlig och hälsosam husmanskost.

Trevliga är också den stora mängden av Lähilinjats frimärkssmå busskvitton att skåda. Dem har kassören Enni Finne tejpat i prydliga buntar. För visst skulle ju talkofolkets resor betalas. Talkofolket bestod av Enni Finne, Rafael Sandberg och Gerda Åberg, tidvis assisterade av bröderna Olof och Rolf Berg-häll. Ur styrelsens protokoll den 18.9.1984 kan läsas: "Rafael Sandberg, Gerda Åberg och Enni Finne har byggt det nya lidret. De vill endast få ett tack för det utförda arbetet." Anpråkslöst och föreningsvänligt i högsta grad. Därefter har styrelsen vid tre olika möten diskuterat frågan om pekuniär ersättning utan att kunna besluta sig. Från den 25.8.1984 finns en kort anteckning i gästboken: "Invigningen av den nya boden, (lidret)." Precis tio år senare fick boden uppleva ett talko igen då en grupp medlemmar målade lidret sommaren 1994.

Kvistebos vattenförsörjning har varit problematisk ända från begynnelsen. De första brunnsgrävorna kunde lakoniskt konstatera: "Vi har grävt en torr brunn." Den andra brunnen gav ett helt oanvändbart vatten.

Hösten 1971 påbörjades grävningen av brunn nummer tre. Arbetet måste avbrytas på grund av den annalkande vintern. När brunnen på våren 1972 togs i bruk kunde Kvistebos disponent Einar Eklund resignerat konstatera, att vattenkvaliteten inte var bra. Under årens lopp har vattenförsörjningsfrågan då och då ventilerats i styrelsen utan att några konkreta förbättringsåtgärder skulle ha vidtagits. Frågan har alltid fallit på kostnaderna. Därför är regniga somrar till välsignelse för Kvistebos vattenförsörjning.

Våren 1975 elektrifierades Kvistebo.

Praktiskt taget ända från början har föreningen varit medlem i dåvarande Kolmperän Huvilanomistajain Yhdistys r.y. som efter namnändringen heter Kolmperän Asukasyhdistys r.y.

Vid tiden för Kvistebos tillkomst hade många av föreningens medlemmar mycket små inkomster. För att locka så många som möjligt att åka ut till semesterstugan beslöts från första början att Understödsföreningen betalar medlemmarnas resor tur-retur. Vid sitt årsmöte den 25.2.1980 beslöt Understödsföreningen att endast hälften av resekostnaderna skall ersättas. Någon gång efter denna tidpunkt har kutymen varit den, att var och en betalar sina resekostnader själv.

PROJEKTET 1982-1986

Projektet 1982- 1986 har varit det allra högstflytande av alla de visioner som föresvävat föreningen under olika epoker. I kapitlet som upptar föreningens olika namnformer blev det redan konstaterat, att Finlands svenska Lomhörda r.f. var ämnad att vara en sammanslutning för landets alla svenskspråkiga hörselskadade. Denna tanke väcktes på 1940-talet då den driftige Alfons Sjöholm var föreningens ordförande. När tanken väl var väckt hade den stötts och blötts inom styrelsen, som blott resignerat måste konstatera, att ett förverkligande av denna dröm översteg föreningens krafter.

Ny näring och nytt hopp om ett för hela det svenska Finland gemensamt samfund gav grundandet av "Förbundet De Dövas Väl" 1949 som sex år senare antog namnet "Förbundet Hörseltjänst" (Det först tagna namnet torde ha som förebild "Svenska Föreningen för Dövas Väl i Sverige" som grundades 1921) Målsättningen var att Hörseltjänst skulle bedriva sitt arbete till förmån för alle svenskspråkiga hörselskadade. Men snart nog märkte man inom Hörseltjänst att man måst begränsa sin verksamhet på något sätt och valde barn och ungdomar som målgrupp. Så de vuxna svenskspråkiga hörselskadade seglade fortsättningsvis vind för våg.

Men tanken på en gemensam sammanslutning fortsatte att leva på 1950- och 1960-talen. Om ock med en svagt flämtande låga, men dock. Vid namnändringen 1970 från Helsingfors Svenska Lomhörda till Svenska Hörselskadade utelämnades namndelen Helsingfors avsiktligt med tanken att göra ett nytt försök att bli en förening för det svenska Finland. Ut i bygderna att föra de finlandssvenska hörselskadades talen lydde parollen. Tanken var god men förmågan var svag.

Ingenting hände på en lång tid tills de *synskadades!* verksamhetsledare Karl-Oskar Skogster kallade några personen till ett möte den 12 mars 1980 i stiftsrådets konferensrum vid Bangatan 29 i Helsingfors. Mötet skulle diskutera aktuella frågor om arbetet blank finlandssvenska hörselskadade. Närvarande var Brita Edlund, ordförande i Hörselskadade och döva barns

understödsförening, Tryggve Eklund, ordförande i Svenska Hörselskadade r.f. samt Kristina Jansson och Karl-Oskar Skogster från handikapparbetsgruppen inom stiftrådets avdelning för diakoni och socialetik.

Mötets huvudtema var aktuella frågor bland hörselskadade. Man diskuterade också den möjligheten om församlingarna eventuellt genom sin insats kunde vara med i arbetet för att utveckla den uppsökande och kontaktskapande verksamheten bland finlandssvenska hörselskadade. Ett av förslagen gick ut på att församlingarna skulle vara med för att stimulera fram en utbyggd föreningsverksamhet. Enligt diskussionsprotokollet ställdes många frågor på mötet men det gavs inga konkreta svar. Så majoriteten av de finlandssvenska hörselskadade förblev fortsättningsvis oorganiserade. Men namnet Svenska Hörselskadade förpliktade, det hade nästan formats till ett mantra.

Och så plötsligt tog frågan ny fart och fick formligen en rivstart vid ett av föreningens styrelsemöten vårvintern 1981. Inom styrelsen hade man länge ondgjort sig över de knappa anslag som Penningautomatföreningen beviljade föreningen. Men dåvarande sekreteraren, Gerda Åberg, visste besked. Föreningen lär ansöka om pengar på "fel" sätt. Föreningen bör presentera ett projekt som det är värt att satsa pengar på. Dessutom råkade 1981 vare det internationella handikappåret så det passade ju bra att pröva sina vingars bärkraft.

De inledande sonderingarna stökades raskt undan. I början kallades projekten för Storprojektet, men framöver nöjde man sig med den anspråkslösare termen projektet. Förberedelserna formligen flög fram och redan vid sitt möte den 8.9.1981 beslöt styrelsen att sända in en ansökan till Penningautomatföreningen om medel för kartläggning av de svensktalande hörselskadades antal, ålder och boningsort. Och svaret lät inte vänta på sig. Redan den 8.3.1982 kunde styrelsen med tillfredsställelse notera, att Penningautomatföreningen hade beviljat 20 000 mark som en första rat för ändamålet. Projektet hade fötts. Dess moder var Gerda Åberg.

Nu hade föreningen pengar, men saknade egna personella resurser. Det framkom mycket snart, att uppgiften skulle bli mera arbetsdryg än man hade föreställt sig. Projektet var planerat att fortgå under fem år 1982-1986, vilket sedan även skedde. För ändamålet beviljade Penningautomatföreningen 20 000 mark per år, sammanlagt 100 000 mark. Styrelsen vände sig därför till Svenska social- och kommunalhögskolan vid Helsingfors universitet som kunde tänkas vare intresserad av att införliva

projektet i sin forskningsverksamhet. Högskolan åtog sig uppgiften och som utredare anställdes socionom, pol.stud. Inger Siiriäinen. Arbetet formligen rann över sina bräddar så att Inger Siiriäinen kunde på basen av sina undersökningar sammanställa en pro gradu avhandling i socialpolitik vid Helsingfors Universitet. För att kunna genomföra projektet måste skolan och föreningen ingå ett avtal som hade följande lydelse:

Avtal om kartläggning av hörselskadade

Svenska social- och kommunalhögskolan och Svenska Hörselskadade r.f. har ingått ett avtal om följande:

1. Svenska social- och kommunalhögskolan utför på uppdrag av Svenska Hörselskadade r.f. en kartläggning av svenska hörselskadades geografiska utbredning och åldersstruktur (med hörselskadade avses personer, vars hörselhandikapp kan avlägsnas med tillhjälp av hörapparat).
2. Undersökningens syfte er att kartlägga storleken av den svenska och tvåspråkiga hörselskadade populationen, dels genom att fastställa antalet av de som i dag använder sig av hörapparat, dels genom att estimerar antalet hörselskadade som medelst hörapparat kunde frigöras från sitt handikapp. Till undersökningens resultat bör fogas förslag om åtgärder för att förbättra de svenska hörselskadades situation samt metoder för att öka informationen till svenska hörselskadade.
3. Avtalet gäller tillsvidare. Svenska Hörselskadade ställer årligen (från och med 1982), ifall medel därför beviljas, 20 000 mark till högskolans förfogande för undersökningens genomförande. Högskolan svarar för kostnadernas erläggande. Av medlen avdrar högskolan årligen 10 % (2 000 mk) för allmän förvaltning och grundservice i samband med undersökningens genomförande. Undersökningen påbörjas i september 1982.
4. Svenska social- och kommunalhögskolans forskningsnämnd ansvarar för undersökningens genomförande. En samarbetsgrupp bestående av tre representanter för högskolan och tre representanter för Svenska Hörselskadade r.f. tillsättes att övervaka undersökningens genomförande. Samarbetsgruppen tillställs årligen, före utgången av februari månad, en rapport över undersökningens förlopp samt uppnådda resultat.

5. Detta avtal har uppgjorts i två likalydande exemplar, ett för Svenska Hörselskadade r.f. och ett för Svenska social- och kommunalhögskolan.

Helsingfors den 3 september 1982

Svenska Hörselskadade r.f. Svenska social-och kommunalhögskolan

Tryggve Eklund
Tryggve Eklund
ordf.

Gunvor Brettschneider
Gunvor Brettschneider
rektor

Gerda Åberg
Gerda Åberg

Tom Sandlund
Tom Sandlund sekr.
forsk.nämndsordf.

Genast vid detta möte preciserades avtalet på ett par punkter:

Punkt 1: "med hörselskadade avses personer, vars hörselhandikapp kan avlägsnas med tillhjälp av hörapparat" ändrades till "vars hörselhandikapp kan upphjälpas med hörapparat" och

Punkt 2: "undersökningens syfte är att kartlägga den svenska och tvåspråkiga hörselskadade populationen" till "den svenskspråkiga populationen". I praktiken är det omöjligt att utreda vilka som är tvåspråkiga eftersom myndigheterna registrerar personer endast enligt ett alternativ; finska, svenska, ryska o.s.v.

Representanter i arbetsgruppen för högskolan var Gunvor Brettschneider, Tom Sandlund och Runa Reimavuo och för föreningen Ines Eklund, Tryggve Eklund och Gerda Åberg. Ines Eklund dog just när projektet hade kommit igång. Hårdis Julin utsågs i hennes ställe.

Social- och kommunalhögskolan måste ansöka om tillstånd hos Social- och hälsovårdsministeriet om rätt för Inger Siiriäinen att erhålla och använda konfidentiella uppgifter i undersökningssyfte. Tillståndet beviljades den 9.12.1982 med minister Marjatta Väänäns signatur. Inger Siiriäinen måste i sin tur inlämna till socialstyrelsen en förbindelse att hennes undersökning verkställs så, att man inte kan identifiera enskilda personen eller familjer i undersökningsrapporten.

Vid tiden för undersökningen fanns det 65 svensk- eller tvåspråkiga kommuner till vilka sändes ett brev med följande lydelse:

SVENSKA SOCIAL- OCH KOMMUNALHÖGSKOLAN
4.11.1982

Till landets två -och
svenskspråkiga kommuner

Ärade mottagare!

Hörselskadade är en grupp i vårt samhälle, vilka behöver vissa stödåtgärder för att kunna leva ett liv, som kan jämföras med icke- handikappades. Även om lagstiftningen har tagit dessa behov i beaktande finns det många brister (t.ex. då det gäller möjlighet till information som ger rum för privata organisationers aktivitet). För att privata eller officiella organisationer skall kunna planera sin verksamhet fordras det vetskap om de verkliga förhållandena.

Svenska social- och kommunalhögskolan har på uppdrag av Svenska Hörselskadade r.f. åtagit sig att utföra en utredning över förhållandena bland de svenskspråkiga hörselskadade (ej döva) med hänsyn till antal, ålder och geografisk utbredning. För att kunna insamla konfidentiella uppgifter av detta slag behövs Socialstyrelsens tillstånd, vilket skolan införskaffat. De konfidentiella uppgifterna bildar underlaget för granskningen av servicens tillräcklighet på detta område.

Skolans utredare, socionom, pol.stud. Inger Siiriäinen, kommer i en nära framtid att ta kontakt med de svensk- och tvåspråkiga kommunernas socialnämnder för att be om handräckning.

Vi hoppas och dristar oss att tro att det ligger i socialsektorns intresse att hjälpa till att främja de hörselskadades situation och möjligheter till service på sitt eget modersmål.

Med vänlig hälsning och hopp om ett gott samarbete På

Svenska social- och kommunalhögskolans vägnar:

Gunvor Brettschneider
Gunvor Brettschneider
rektor

Inger Siiriäinen
Inger Siiriäinen
socionom

När Inger Siiriäinen sonderade möjligheterna att kartlägga de svenska hörselskadade visade det sig, att inga statistiska uppgifter fanns att tillgå. Hon miste med andra ord starta från noll. För att organisera kartläggningen gjorde hon en indelning i tre grupper av dem som skulle hittas:

1. De personen som skaffat sin hörapparat som hjälpmedel enligt lagen om invalidvård.
2. De personen som skaffat sin hörapparat privat.
3. De personen som, trots behov, inte skaffat någon apparat.

Hur själva undersökningen utfördes faller utom ramen för denna redogörelse. Men att den kom att omfatta en så pass hög siffra som 3 846 personer var en överraskning för alla parter.

Projektet planerades från första början som ett femårsprojekt i två delar. Den första delen omfattade som här redan klargjorts en kartläggning av antalet svenskspråkiga hörselskadade och därtill en granskning av de vuxna hörselskadades påverkningsmöjligheter i samhället i form av egna intresseorganisationer. Hennes undersökning har publicerats i oförkortad form i Svenska social- och kommunalhögskolans publikationsserie 1985 under rubriken "Gör hörselskadade sig hörda?" Denna del av undersökningen utfördes åren 1982-1984.

Den andra delen av projektet utfördes åren 1985-1986 av socionom Annina Jansson i form av en undersökning som inriktade sig på att utreda de hörselskadades situation, utgående från en grupp hörselskadade som hade medverkat i projektets första del. Hennes utredning försöker beskriva de svårigheter som hörselskadade upplever i umgänget med familjen, vänner och bekanta och som medlemmar i samhället. Förutom att undersöka var syftet med denna del av projektet att få till stånd en diskussion bland de svenskspråkiga hörselskadade själva - att jämsides med projektets teoretiska del erbjuda en möjlighet att samlas och aktiveras kring en gemensam sak. Utan att i detalj beskriva undersökningens gång skall här endast i korthet nämnas, att den bestod av tre delar som kompletterade varandra; en postenkät, personliga intervjuer och lokala sammankomster hösten 1985 på åtta orter, här uppräknade i alfabetisk ordning: Borgå, Ekenäs, Helsingfors, Jakobstad, Mariehamn, Närpes, Vasa och Åbo. I detta sammanhang må nämnas, att tyäspråkiga föreningar fanns i Borgå, Karis och Vasa och att föreningen i Åboland hade grundats 1981. Också Annina Janssons utredning har publicerats i Svenska social- och kommunalhögskolans publikationsserie 1987 under rubriken "Vi är hörselskadade finlandssvenskar".

Utresta till svenskbygden var Tryggve Eklund och Gerda Åberg, ibland tillsammans, ibland Tryggve Eklund ensam. Troligen har föreningens medlemmar under olika epoker alltsedan 1940-talet svävat i lycklig okunnighet om att de har besjälats av samma tankar, samma drömmar; att få landets svenskspråkiga hörselskadade inlemmade i en gemensam organisation, som sedan blev Förbundet Finlands svenska hörselskadade r.f., vars stiftande möte hölls i Anna-Hemmet den 13.11.1986. Lågan som tändes på 1940-talet slocknade aldrig, falnade tidvis till en knappt förnimbar glöd, fick nytt liv igen för att slutligen år 1982 slå ut i en flammande låga. Föreningens genom tiderna största projekt hade lyckligt rots i hamn.



Gerda Åberg och Tryggve Eklund

LOMHÖRDAS SJUKHJÄLP

En särling inom föreningens förvaltning och organisation kan fonden "Lomhördas sjukhjälp" sägas ha varit. I vardagslag kallades den helt kort "sjukfonden". Av de strödda anteckningar som funnits att tillgå framkommer tydligt, att det s.k. sociala arbetet prioriterades starkt från föreningens allra tidigaste år. Det som vi i dag kallar välfärdssamhället - fanns ju inte då. Också många bland de hörselsvaga hade det knapert på den tiden. För många var behovet av ekonomiskt stöd stort.

I föreningens enda bevarade aktstycke från 1930-talet, årsberättelsen från 1938, berättar en kort mening att "Vid julfesten utdelades understöd ur fröken Montins fond". Denna verksamhet måste ha varit rätt betydande eftersom det finns en anteckning om en anmärkning som stadsstyrelsen i Helsingfors hade tilldelat föreningen. I denna anmärkning påpekas, att föreningen inte har någon som helst rätt att idka social verksamhet så länge som föreningen åtnjuter kommunalt understöd av staden. Stadens bidrag det året var 2 000 mark. En helt bra summa med beaktande av de ekonomiska förhållandena på den tiden. Hur omfattande den sociala verksamheten under föreningens tre första decennier riktigt var, kan vi endast ana oss till. Men att den förekom, är säkert. Med denna verksamhet att utdela penningegåvor åt mindre bemedlade medlemmar upphörde man i föreningen först i början av 1980-talet.

Alltnog, tillåtet eller inte tillåtet med social verksamhet. Antingen var föreningens medlemmar omedvetna om stadens reprimand, hade glömt den eller helt enkelt struntat i den. Spåren efter fröken Montins fond var utsuddade. En ny sjukfond grundades. Vi låter handlingarna tala. Styrelseprotokollets 37:e § från den 21 maj 1959 berättar:

"Anna Qvist 85 år den 13 juni.

Fröken Anna Qvist har varit med i föreningen sedan dess begynnelse och varit aktiv styrelsemedlem i många år samt på alla sätt varit medlemmarna till stöd och hjälp. En insamling bland medlemmarna har

inbringade 2 850 mark och styrelsen beslöt att föreningen bidrager med ca 5 000 mark. Det gemensamma beloppet skulle utgöra en grund för en "Anna Qvist fond". Ett annat förslag gick ut på att en presentcheck överräckes med rätt för jubilarerna att efter gottfinnande donera beloppet till för henne behjärtansvärt ändamål. Besluts att ytterligare diskutera fråga per telefon och om en vecka skall det förslag omfattas som fått de flesta rösterna."

Beslutet att återkomma till saken om en vecka visade sig vare väl optimistiskt. Först den 12.10.1959/46 § står det att läsa: "I enlighet med protokoll 21.5./37 § har penninginsamling gjorts till Anna Qvists 80-års dag.

På månadsmötet den 7 september berättade fröken Qvist att föreningen grundades i september 1926 på initiativ av fröken Kokko som hemkommen från Tyskland kallade några intresserade till möten. Dessa voro, förutom fröken Kokko, fru och herr Danielson samt herr Diehl. Senare anslöto sig till föreningen fröknarna Qvist och Fogelberg.

Fröken Qvist tackade för penninggåvan och överlämnade till kassören en handbok med 10 000 mark insatt på N.F.B:s sparkassa No 97088 som grund till fond för sjukhjälp.

Ordföranden lovade kontakta frk Qvist för ytterligare besked i saken." - Det kom faktiskt att förflyta 15 år innan en ny skriftlig notering finns att läsa i styrelsens protokoll om sjukfonden.. - Men före det må en och annan kommentar om det svikande mänskliga minnet tillåtas. I protokollet av den 21.5.1959 nämner protokollföraren ..."att fröken Anna Qvist har varit aktiv styrelsemedlem i många år." Faktum är, att hon inte en enda gång under sina över 30 aktiva år inom föreningen finns antecknad som styrelsemedlem i de 13 anmälningar om namnändringar som insänts till föreningsregistret åren 1926-1960. Inte heller i de bevarade styrelseprotokollen finns hon antecknad som styrelsemedlem. Sin stora insats i föreningsarbetet ville hon utföra utan att synas. Ett litet minnespel har insmugit sig i protokollen 12. 10.1959/46 § som gäller tidpunkten för föreningens grundande. Föreningen grundades den 15 juni, inte i september gamma år.

Anna Qvists önskan var, att den instiftade fonden, till vilken hon bedrog med 2 250 mark, inte skulle bära hennes namn. Bland bevarade papper finns ett odaterat och osignerat aktstycke i avskrift av följande lydelse:

"Avskrift.

Helsingfors svenska lomhörda
Stipulationer för en ny fond kallad
Lomhördas sjukhjälp

Fonden skall vare hjälp vid sjukdomsfall för verkligt behövande rent svenska svårt lomhörda, helst icke alls hörande medlemmar. Tre lomhörda medlemmar, utsedda på allmänt möte, fördela medlen vid behov. Lisa Backman och Hildur Backman skall vare två av de tre så länge de leva och då utses en, eventuellt två på mötet. Räntan samt vid ömmande fall 10-20 % av kapitalet utdelas, icke varje år, endast vid behov."

Som synes, så var stipulationerna stränga. De måste ses mot bakgrunden av den tidens förhållanden. Antalet "icke alls hörande medlemmar" måste ha varit mycket litet redan då, för att med åren upphöra helt. - De döva hade ju en egen sammanslutning.

Av bevarade kvitton att döma måste Ruth Hamberg vare den tredje medlemmen som utsågs på mötet. Senare har åtminstone Dagmar Lindh, Gretel Nyström, Anni Stenbacka och Alli Åkerfelt varit förvaltare av sjukfonden. De understöd som beviljades var all säkert behjärtansvärda. Efterlämnade kvitton anger, att många medlemmar måste ha levat i mycket knappa ekonomiska omständigheter. Handlingarna visar också, att sjukfondens förvaltare har arbetat snabbt och effektivt, utan omständliga byråkratiska krumelurer. Tiden mellan ansökans inlämnande och understödets beviljande varierade från någon enskilda dag till en vecka.

Själva ansökan från en medlem var ofta både högtidlig och formell. Nedan ges ett exempel:

”Till Svenska Hörselskadade r.f.
Sjukkassans förvaltning !

Härmed vänder jag mig till ovannämnda kassas beslutsfattare med en vördsam anhållan om att komma i åtanke vid fördelningen av nämnda kassas och detta års eventuella fördelning eller utbetalning av räntemedel till medlemmar.

På grund av långvarig ohälsa med stora läkemedels och läkarekostnader, vilka med kvitton bestyrkas vore det synnerligen välkommet med ett

"stipendium" vilket skulle lätta på bekymren och göra mig mycket glad och tack-sam.

Helsingfors den ...

Med högaktning
NN
medlem av föreningen

Bifogar 16 bilagor."

Så förflyter 15 år utan en endaste anteckning om sjukfonden i styrelsens protokoll. I ett protokoll av 2 december 1974 finns en kort notering'. "§ 34. Fröken Backman kom med en förklaring om fröken Qvists sjukfond. (Se bilaga)". Fonden fick likasåväl heta fröken Qvists sjukfond mot hennes önskan. Bilagan lyder i sin helhet:

"Undertecknade har med styrelsens godkännande överenskommit följande be-träffande frk. Qvists sjukfond.

En förutsättning för att erhålla hjälp ur fröknarna Qvists sjukfond är, att man varit medlem i Svenska Hörselskadade r.f:s förening i 3 år, men undantag kan eventuellt göras efter prövning. Den som önskar hjälp ur fonden kan skriftligen anhålla därom i ett exemplar.

Sjukhjälp ges icke , om man ligger som privatpatient på sjukhus.

Ur fonden kan vid behov även anhållas om bidrag för reparation av hörselapparat samt för inköp av delar till denna, men villkoren er därvid desamma som nämns ovan, också vad gäller prövningen.

Närmare uppgifter ger följande personen som också står till tjänst med personli-ga samtal. De har blivit utsedda av testamentstagarna samt vid allmänt möte.

Frk. Hildur Backman, Locklaisvägen 10.E.3, Tel. 484012

Frk. Ruth Hamberg, Locklaisvägen 10.E, Tel. 486699

Fru Anni Stenbacka, Runebergsgatan 25.8.5, Tel. 497785

Godkänt av Svenska Hörselskadade r.f:s styrelse den 2 december 1974.

Tryggve Eklund, ordförande
G. Hållfast, vice ordförande
Nils Lindroos, sekreterare
Viola Tham, kassör"

De penningunderstöd som beviljades för betalning av en sjukhusräkning, för inköp av en hörapparat eller delar till en sådan, togs i regel ur sjukfonden. Men pengar för små, men välkomna understöd åt mindre bemedlade medlemmar har under många, många år ända in på 1980-talet utbetalats som jul- eller födelsedagsgåva. Direkta penninglån för ospecificerade ändamål har konstigt nog också beviljats. Lån har också beviljats för inköp av en skrivmaskin eller hörapparat. T.o.m. har det hänt att styrelsen har bistått någon person som inte ens har varit medlem i föreningen. Utdrag ur protokollet från mötet den 9.10.1964/29 § får utgöra ett exempel'. "Herr Hållfast meddelade, att en förfrågan gjorts honom huruvida föreningen kunde låna ut en hörapparat till en kapt. Ilander. Ärendet godkändes enhälligt och apparaten ges som lån med förbehåll att den återlämnas till föreningen då personen i fråga ej mera har användning för den." - Huruvida apparaten återlämnades eller ej, förtäljer inte historien.

Också annan form av social verksamhet har förekommit. I årtionden kunde huggade medlemmar få hjälp vid uppgörandet av sin skattedeklaration. Många fick också hjälp vid avfattandet av en ansökan till stadens trafikverk som ända till 1960 beviljade rabatt åt hörselskadade på sina bussar och spårvagnar. I sitt ekonomiska bryderi hade en medlem ansökt om ett penninglån av föreningen. Men då han länge hade varit arbetslös fick han den sökta summan som gåva av föreningen. Ännu på 1960-talet höll sig föreningen med ett lager hörapparater, som dels ärvts efter avlidna medlemmar och som dels hade inköpts. Ett protokoll berättar hur en medlem ville utprova en för honom lämplig hörapparat för att sedan köpa den. När han hade funnit den lämpligaste och ville betala fick han den som gåva.

Anteckningar om sjukfonden i styrelses protokoll förekommer sparsamt, fem noteringen under 35 år, den siste den 2.3.1994. Efter detta möte överfördes sjukfondens medel, ca 16 500 mark, till föreningskassan. Fonden Lomhördas sjukhjälp hade blivit överflödig.

VÅRA HEDERSMEDLEMMAR

Alfons Sjöholm var vår förenings ordförande 1948-1957. Han er den femte i ordningen av de tio ordförande som föreningen hittills har haft. Av de få bevarade vittnesbörd som finns om honom var han en mångkunnig och handlingskraftig person. Han var som klippt och skuren att överta ledningen av en förening vars verksamhet hade praktiskt taget legat helt nere under kriget och de första åren därefter. Under hans ledning gjorde föreningen ett anmärkningsvärt stort uppsving såväl socialt som ekonomiskt. Kanske var inköpet av den första, och på den tiden mycket dyra, seriehörapparaten kronan på verket under hans egid.

Hans hem vid Skeppsredaregatan 4 fungerade som föreningens kansli och som en socialrådgivningsbyrå i miniatyr där många medlemmar fick råd och hjälp i sina vardagsbekymmer.

Alfons Sjöholm hade förmånen att få leda en styrelse med vida vyer. Det var under hans första ordförandeår som styrelsen föreslog, att föreningens namn skulle ändras till 'Finlands Svenska Lomhörda' i akt och mening att förena alle svenskspråkiga hörselskadade i Finland.

Vid föreningens 40-årsjubileum den 24 april 1966 kallades han till hedersmedlem.

Av en händelse har föreningsregistret både 1948 och 1949 antecknat namnen på föreningens alle styrelsemedlemmar, suppleanterna undantagna, så de två första styrelsernas sammansättning under Alfons Sjöholms tid som ordförande er känd och kan nämnas i detta sammanhang.

1948 vice ordförande Elsa Björklund, sekreterare Ruth Hamberg, ledamöter Gerda Qvist, Theodor Segersven och Edit Willberg.

1949 vice ordförande Theodor Segersven, sekreterare Ruth Hamberg, ledamöter Carin Alcenius, Hanna Grönqvist och Sigrid Mannelin.



Tryggve Eklund

25.6.1928 - 7.3.2000

De finlandssvenska hörselskadades grand old man är utan konkurrens Tryggve Eklund. Hans bana bland de hörselskadade är unik, tidsmässigt, volymmässigt och kvalitetsmässigt. Hans hörselskadade mor, Helmi Eklund, deltog aktivt i föreningsarbetet på 1930- och 1940-talen. Som liten pojkvasker följde han med mamman på föreningens möten och kunde sålunda formligen med modersmjölken insupa den speciella atmosfär som svävar kring de hörselskadade. År 1952 skrev han in sig i understödsföreningen. Det första egentliga förtroendeuppdraget bland de hörselskadade innehade han som revisor i denna förening 1961-1965. Ordinarie styrelsemedlem var han 1966-1980.

Förmer än ett mandatsprov kan hans gärning som föreningens ordförande betecknas. Åren 1967-1997 styrde han föreningsskutan; de sista åren dock med ett lite försvagat grepp om rorkulten. Som de hörselskadades ordförande hade han knappt hunnit bli varm i kläderna innan det första stora ekonomiska uppdraget kom. Genom Anna Qvists donation blev det möjligt för föreningen att förverkliga den tredje stora drömmen, att få ett eget semesterhem. Parcellen i Esbo, Kolmpers, skulle bebyggas. Tryggve Eklunds ekonomiska sinne svek honom aldrig. Hans elddop som ledare för en fattig förening lyckades över förväntan. Stugan på Kolmpersbranten restes utan att dess mer belasta föreningens ekonomi. Sammalunda kan sägas om bastun och lidret när de i sinom tid skulle byggas.

Hans följande ekonomiska utmaning kom år 1978. De svenskspråkiga synskadade och hörselskadade hade i tjugotvå år delat säng och säte i Anna-Hemmet när stugan blev de synskadade för trång. Summan, 125 000 mark, som behövdes för att lösa ut de synskadade, avskräckte inte styrelsen med Tryggve i spetsen.

Tolv år efter de synskadades utflyttning blev Anna-Hemmets boning också de hörselskadade för trång. Den mellansumma som behövdes, 1,3 miljoner mark, för köpet av den nya lokalen avskräckte varken styrelsen eller dess ordförande. I detta sammanhang är det skäl att påpeka, att föreningen redan i många år genom gåvor och testamenten hade levat under lyckliga ekonomiska stjärnor. En klok placering av donerade medel i en liten skala hade understödsföreningen börjat med redan på 1960-talet och detta pund förvaltade Tryggve och hans styrelser väl.

Ett av de största ögonblicken i Tryggve Eklunds arbete till förmån för de hörselskadade kan ha varit den 13 november 1986, då han i Anna-Hemmet med ett klubbslag hade förkunnat, att 'Förbundet Finlands svenska hörselskadade r.f.' har grundats. Dess ordförande var han 1986-1997.

Under alla sina år som ordförande för vår förening deltog han nästan årligen i de möten och kongresser som Nordiska Audiologiska Sällskapet och Nordiska Hörselskadades Samarbetskommitte ordnade. Han deltog mycket ofta i kurser för hörselskadade i de nordiska länderna.

Till föreningens hedersmedlem kallades han på årsmötet 1998 och till hedersordförande på sin 70-årsdag den 25 juni samma år.



Gerda Åberg

Enligt en anteckning i medlemskartoteket är Gerda Åberg inskriven den 7 januari 1977. Med kännedom om hennes väsen måste entrén ha skett med älskligt graciösa steg och solsken i blick. Vid tiden för inträdet var Gerda Åberg en nyss bliven pensionär, full av livslust, full av verksamhetslust, full av visioner. En föreningsmänniska av renaste vatten. Färdig att göra en insats, en tungt vägande sådan. Resultatet blev en tjugo år lång topprestation.

Redan ett år efter inträdet var hon redo att sköta sysslan som sekreterare. Efter omställningen inom styrelsen 1983 utsågs hon till vice ordförande och innehade denna post i femton år, till 1997.

Med Gerdas sekreterarskap bildades inom styrelsen ett "radarpar", Tryggve Eklund - Gerda Åberg. Två så olika personligheter, men ändå besläktade själar. Själsfrändskapen bestod av kärleken till det gemensamma barnet, föreningen. Vetskapen att få leda föreningsarbetet fick deras hjärtan att klappa varmt och ömt.

När de synskadade efter tjugotvå års samboende flyttade bort år 1978 fick Gerda sitt första elddop. Nu behövdes pengar för att lösa ut de synskadade. I två omgångar sändes sammanlagt 900 (niohundra) tiggARBrev ut. Med tanke på föreningens dåtida dupliceringsteknik var detta en prestation av stora mått. Till allas glädje blev det ekonomiska resultaten gott. De influtna bidragens mångfald överraskade och några enstaka av dem var förvånansvärt stora. De förlösande orden för att få i gång 'Det Stora

Projektet 1982-1986 uttalades av Gerda Åberg. Där om berättas mera i ett särskilt kapitel. Med dansen i blodet var Gerda naturligtvis genast med i svängen 1985 när föreningen 'Seniordansledarna i Finland' hade grundats. Med sina ny-skaffade kunskaper bildade hon inom vår förening en seniordansgrupp som i tretton års tid hade regelbundna övningar och som gav små uppvisningar då och då.

Att vare kursledare, reseledare och basarvärdinna är andra uppgifter som Gerda har handhaft i många långa år.

"Gerda Åberg är en aktiv dam"... stod det att läsa i tidskriften 'Vi hörs' nr 2/1995. Den som har myntat detta uttalande har nog träffat mitt i prick. Till hennes ambitioner hörde också att föreningen skulle ge ut ett medlemsblad. Det utkom med sammanlagt sju nummer åren 1985-1987. När hon väl tillsammans med Tryggve Eklund hade förlöst deras gemensamma barn, förbundet, fick detsamma ärva föreningsbladets namn 'Vi hörs'.

Inom parentes kan här nämnas , att ett föreningsblad 'Auris' utgavs på 1930-talet. Tyvärr finns inte ett enda exemplar bevarat. Någon gång under Bo Währns ordförandeskap 1959-1966 gjorden ett nytt försök att ge ut ett medlemsblad. Försöket blev en dagslända som utkom med ett provnummer med namnet 'Tidskrift för Helsingfors Svenska Lomhörda r.f.'

Vid föreningens årsmöte år 1998 kallades Gerda Åberg till hedersmedlem.



Enni Finne

Av de säkra uppgifter som finns att tillgå har föreningen till dags dato kallat fyra personen till hedersmedlemmar. Den hittills senaste av dem är Enni Finne som med anledning av sina stora insatser föreningen till fromma kallades till hedersmedlem vid vårmötet år 2000.

Ej med stora later och starka ord skall du visa kärlek till din förenings hjord må stå som en travestering till orden av en känd sång när det är frågan om Enni Finnes engagement i vår förening. Hon har varit sin förening hängiven ända från början med inskrivningen år 1954. Hon var inte den som bara satt och rullade tummarna utan deltog med själ och hjärta i föreningslivet från allra första början. År 1965 tog hon emot det första viktiga funktionärsuppdraget som sekreterare och som varade i 16 år ända till 1980 då understödsföreningen upplöstes. Enni var understödsföreningens långvarigaste sekreterare. Och av handlingarna att döma missade hon inte ett enda styrelsemöte under denna tid. När det sedan var svårigheter att fylla posten som understödsföreningens kassör skötte hon detta uppdrag parallellt med sekreterarsysslan åren 1977-1979.

Ennis andra stora uppdrag som funktionär i styrelsen inföll åren 1983-1999 då hon i 17 år skötte sysslan som föreningens kassör. Blid och saktmodig utåt gav hon på något sätt en vilseledande uppfattning om sin person som kassör. Men bakom den stillsamma fasaden satt en målmedveten kassör som hade ordning och reda på räkenskaperna. För siffror hade hon sinne och för personnamn ett gott minne. Sakligt skötte hon sitt uppdrag utan att förvandlas till en gnällig kamrertyp då räkningar skulle betalas. Men hon kunde nog ryta till då föreningens pengar enligt hennes åsikt användes på fel sätt.

SLUTORD

Säkert måste Hilja Kokko-Dittmers ha känt ett visst välbefinnande den 15 juni 1926 när hon denna sommar dag trädde ut på gatan efter att ha fullgjort sitt självpåtagna uppdrag att till föreningsregistret lämna in en anmälan om att en förening för lomhörda hade grundats. Handlingen hon utförde denna dag var i sig obetydlig men för den organiserade hörselvården i Finland var den historisk, vittbärande. När isen för de hörselskadade väl var bruten var det lättare att fortsätta trots samhällets skeptiska och trångsynta inställning. Även om det var landets svenskspråkiga hörselskadade som så att säga bröt isen var det naturligt nog helt i sin ordning att den stora, för att inte säga enorme, utvecklingen kom att ske på finskspråkigt håll. Knappast kunde Hilja Kokko och hennes gelikar ana vilka imponerande både medicinska och organisatoriska mått den finländska hörselvården skulle nå inom en historiskt sett relativt kort tid.

Hilja Kokko-Dittmers kan vare nöjd. Mycket, väldigt mycket, har gjorts sedan hon avfytrade startskottet. Mycket, ännu mera än mycket, finns att göra. Med stor tillfredsställelse kan vår förening fira sina 75 år. Resultatet är onekligen gott. Men att vila på lagrarna finns det ingen orsak till. Bullerbekämpning i alla dess olika former borde tas som måtto inte endast av vår förening utan av hörselskadeorganisationer över lag. Ett första lämpligt objekt kunde vare den bullerterror med vilken Tv:ns nyhetssändningar inleds. Och varför inte; den idealism som genomsyrade de hörselskadeföreningarnas arbete i begynnelsen borde återfinnas.



Jukka Rasa på Förbundet för Hörselvård är förvånad över den synnerligen goda hörbarheten tal-apparaten från troligt 1940-tal har.



Lika förvånad är Bror Henriksson. "Hörluren" består av en cirkelrund bakelitskiva med ett litet hål i mitten.

FÖRENINGENS FUNKTIONÄRER I STYRELSEN 1926-2001

ORDFÖRANDE

1926-33	Vilho Danielson
1934-35	Erland Diehl
1936-37	Gerda Danielson
1938-39	Vilho Danielson
1940-47	Gösta Lamroth
1948-57	Alfons Sjöholm
1958	Hilding Meyer
1959-66	Bo Währn
1967-97	Tryggve Eklund
1998-99	Ebba Ikonen (till 22.39)
1999-2001	Tom Weckström (från 22.3.99)

VICE ORDFÖRANDE

1926-33	Erland Diehl
1934-35	Sally Tullborg
1936-45	Knut Fogelholm
1946-47	Gerda Danielson
1948	Elsa Björklund
1949-54	Theodor Segersven
1955	Agnes Lindgren
1956-57	Hilding Meyer
1958-61	Agnes Lindgren
1962-77	Gunnar Hållfast
1978-82	Greta Söderblom
1983-97	Gerda Åberg
1998-2000	Saga Lindgren
2001	Ulla Donner

SEKRETERARE

1926-33	Hilja Kokko (Dittmers)
1934-35	Torolf Weber
1936-37	Rakel Jalanne
1938-45	Elsa Heriksson
1946-47	Elsa Björklund
1948-61	Ruth Hamberg
1962-64	Ines Eklund
1965-76	Nils Lindroos
1977	Greta Söderholm
1978-82	Gerda Åberg
1983-84	Svea Stenberg
1985	Elve Dorofejeff
1986-87	Gurli Fagerstedt
1988-89	Astrid Helin
1990-93	Ragnhild Palm
1994-2001	Bror Henriksson

KASSÖR

1926	Aina Sjöholm
1956-57	Alfons Sjöholm
1958-70	Georg Wahlström
1971-74	Viola Tham
1975-82	Eva Andersson
1983-99	Enni Finne
2000-01	Marithe Kärki

Aina Sjöholm är den enda säkra annoteringen om kassörssysslan under tiden 1926-1955.

STYRELSEMEDLEMMAR 1926-2001
REVISORER 1956-2001

Förkortningar: ordförande-ordf., vice ordförande-v.ordf., sekreterare-sekr., kassör-k., medlem-m., suppleant-s., revisor-rev., revisorssuppleant-rev.s.

Ahlfors Nils	rev.	1956-61			
Andersson Eva	k	1975-82			
Andersson Jan-Erik	rev.s.	1973-79			
Backman Hildur	s.	1957-59	m.	1960-84	
Berghäll Rolf	s.	1974-79	m.	2001	
Björklund Elsa	sekr.	1946-47	v.ordf.	1948	
Björkqvist Betty	s.	1967-68			
Danielson Gerda	ordf.	1936-37	v.ordf.	1946-47	s. 1956
Danielson Vilho	ordf.	1926-33	och	1938-39	
Diehl Erland	v.ordf.	1926-33	ordf.	1934-35	
Dorofejeff Elve	sekr.	19985	m.	1988-89	
Eklblom Elisabeth	rev.s.	1982-83			
Eklund Ines	sekr.	1962-64	m.	1967-77	s. 1980-82
Eklund Tryggve	rev.	1960-66	ordf.	1967-97	
Ekman Erik	rev.	1967-71			
Ekman Harry	s.	1992-96	m.	1997-98	rev.s. 2000
Fagerstedt Gurli	sekr.	1986-87			
Finne Enni	k.	1983-99			
Finne Konrad	rev.s.	1975-81			
Finnerbäck Sylvia	s.	1956			
Fogelholm Knut	v.ordf.	1936-45			
Fogde Gustav	s.	1994-97			
Fredman Jarl	m.	1.1-22.3.99			
Gauffin Violet	m.	1956-67			
Gustfsson Irene	rev.s.	1970-71			
Hamberg Ruth	sekr.	1948-61	s.	1962-65	m. 1968-70
Helin Alice	sekr.	1988-89			
Henriksson Bror	rev.s.	1990-92	s.	1993	sekr. 1994-2001
Henriksson Elsa	sekr.	1938-45			
Holmström Anna	rev.s.	1997-99			
Huotinen Margareta	s.	1956	m.	1957-58	
Hållfast Gunnar	s.	1958-60	m.	1961	
	v.ordf.	1962-77	rev.s.	1980	rev. 1981-93

Höök Theodor	rev.	1962-66	rev.s.	1957	och	1970-74
Ikonen Ebba	m.	1978-79	rev.s.	1986-94		
	ordf.	1998-22.3.99				
Jalanne Rakel	sekr.	1936-37				
Johansson Einar	rev.s.	1995-2001				
Johansson Osval	rev.s.	1984-85				
Kokko Hilja	m.	sekr. 1926-33				
Krogell Dagny		1983-92				
Kärki Marithe	k.	2000-01				
Lamroth Gösta	ordf. s	1940-47				
Linden Greta	v.ordf.	1997				
Lindgren Agnes		1955	v.ordf.	1958-61		
	m.	1956-57	och	1962-66		
Lindgren Saga	rev.s	1986-89	s.	1987-92		
	m.	1956-57	v.ordf.	1998-2000		
Lindholm Thure	rev.s.	1957				
Lindroos Nils	s.	1964	sekr.	1965-76	m.	1977
Lund Bengt	rev.	1997-2001				
Långholm Mildrid	s.	1969-70				
Malmberg Edith	s.	1969-70				
Marnila Ethel	rev.s.	1993-94				
Martin Astrid	rev.s.	1984-85	m.	1985-96		
Mèrus Rafael	rev.	1967-80				
Meyer Hilding	v.ordf.	1956-57	ordf.	1958		
Nordström William	rev.	1956-59				
Oskarsson Margit	m.	1985-87				
Palm Ragnhild	sekr.	1990-93				
Reimiö Astrid	m.	1971-79				
Riuttala Hjördis	s.	1992-96	m.	1997-98		
Sandberg Rafael	s.	1983-91				
Segersven Theodor	v.ordf.	1949-54				
Sjögren Ingeborg	s.	1973-86				
Sjöholm Alfons	ordf.	1948-57	k.	1956-57		
Snellman Meri	rev.s.	1995-96				
Stenbacka Anni	s.	1966-69	och	1971-91		
Stenberg Svea	sekr.	1983-84				
Sternberg Inga-Brita	s.	1997				
Sundell Carl-Hugo	rev.	1994-2001				
Söderholm Greta	sekr.	1977	v.ordf.	1978-82		
Söderhjelm Johan	s.	1957-61				

Tham Karin	s.	1970-71		
Tham Viola	k.	1971-74		
Tullborg Sally	v.ordf.	1934-35		
Wahlström Georg	s.	1957	k.	1958-70 s. 1972-73
Walander Leila	m.	1.1.-27.9.99		
Weckström Petrus	m.	1956-60		
Weckström Ruth	m.	1958-59	s.	1960-65
Weckström Tom	ordf.	22.3.99-2001		
Westerberg Rainer	rev.	1972-96		
Westerling Berta	s.	1967-68	m.	1981-82
Westerlund Gerda	m.	1990-96	och	1999-2001
Wickström Benita	s.	1971-72		
Währn Bo	m.	1956	ordf.	1959-66
Åberg Gerda	sekr.	1978-82	v.ordf.	1983-87
Åkerfelt Alli	rev.s.	1981-83	rev.	1984-87
Öhblom Per-Erik	rev.	1988-93		
Österberg Ethel	m.	1980-83		

STYRELSER OCH REVISORER 1956-2001

1.ordförande, 2.vice ordf., 3.kassör, 4. sekreterare, 5.revisor

1956	medlemmar Violet	suppleanter Gerda
1. Alfons Sjöholm	Gauffin Agnes	Danielson Sylvia
2. Hilding Meyer	Lindgren Petrus	Finnerbäck Marga-
3. Alfons Sjöholm	Weckström Bo	reta Huotinen
4. Ruth Hamberg	Währn	
5. Nils Ahlfors	William Nordström	
1957		
1. Alfons Sjöholm	Violet Gauffin	Hildur Backman
2. Hilding Meyer	Margareta Huotinen	Johan Söderhjelm
3. Alfons Sjöholm	Agnes Lindgren	Georg Wahlström
4. Ruth Hamberg	Petrus Weckström	
5. Nils Ahlfors	William Nordström	Theodor Höök
		Thure Linholm
1958		
1. Hilding Meyer	Violet Gauffin	Hildur Backman
2. Agnes Lindgren	Margareta Huotinen	Gunnar Hållfast
3. Georg Wahlström	Petrus Weckström	Johan Söderhjelm
4. Ruth Hamberg	Ruth Weckström	
5. Nils Ahlfors	William Nordström	
1959		
1. H. Meyer-B. Währn	Violet Gauffin	Hildur Backman
2. B. Währn-A. Lindgren	Petrus Weckström	Gunnar Hållfast
3. Georg Wahlström	Ruth Weckström	Johan Söderhjelm
4. Ruth Hamberg		
5. Nils Ahlfors	William Nordström	
1960		
1. Bo Währn	Hildur Backman	Gunnar Hållfast
2. Agnes Lindgren	Violet Gauffin	Johan Söderhjelm
3. Georg Wahlström	Petrus Weckström	Ruth Weckström
4. Ruth Hamberg		
5. Nils Ahlfors	Tryggve Eklund	
1961		
1. Bo Währn	Hildur Backman	Hilja Mattson
2. Agnes Lindgren	Violet Gauffin	Johan Söderhjelm
3. Georg Wahlström	Gunnar Hållfast	Ruth Weckström
4. Ruth Hamberg		
5. Nils Ahlfors	Tryggve Eklund	
1962		
1. Bo Währn	Hildur Backman	Ruth Hamberg
2. Gunnar Hållfast	Violet Gauffin	Hilja Mattson
3. Georg Wahlström	Agnes Lindgren	Ruth Weckström
4. Ines Eklund		
5. Tryggve Eklund	Thodor Höök	

1963	medlemmar Hil-	suppleanterna
1. Bo Währn	dur Backman	Ruth Hamberg
2. Gunnar Hållfast	Violet Gauffin	Hilja Mattson
3. Georg Wahlström	Agnes Lindgren	Ruth Weckström
4. Ines Eklund		
5. Tryggve Eklund	Theodor Höök	
1964		
1. Bo Währn	Hildur Backman	Ruth Hamberg
2. Gunnar Hållfast	Violet Gauffin	Nils Lindroos
3. Georg Wahlström	Agnes Lindgren	Ruth Weckström
4. Ines Eklund		
5. Tryggve Eklund	Theodor Höök	
1965		
Bo Währn	Hildru Backman	Ruth Hamberg
2. Gunnar Hållfast	Violet Gauffin	Ruth Weckström
3. Georg Wahlström	Agnes Lindgren	
4. Ines Eklund		
5. Tryggve Eklund	Theodor Höök	
1966		
1. Bo Währn	Hildur Backman	Ruth Hamberg
2. Gunnar Hållfast	Violet Gauffin	Anni Stenbacka
3. Georg Wahlström	Agnes Lindgren	
4. Nils Lindroos		
5. Tryggve Eklund	Theodor Höök	
1967		
1. Tryggve Eklund	Hildur Backman	Betty Björkqvist
2. Gunnar Hållfast	Violet Gauffin	Anni Stenbacka
3. Georg Wahlström	Ines Eklund	Berta Westerling
4. Nils Lindroos		
5. Erik Ekman	Rafael Mèrus	
1968		
1. Tryggve Eklund	Hildur Backman	Betty Björkqvist
2. Gunnar Hållfast	Ines Eklund	Anni Stenbacka
3. Georg Wahlström	Ruth Hamberg	Berta Westerling
4. Nils Lindroos		
5. Erik Ekman	Rafael Mèrus	
1969		
1. Tryggve Eklund	Hildur Backman	Mildrid Långholm
2. Gunnar Hållfast	Ines Eklund	Edith Malmberg
3. Georg Wahlström	Ruth Hamberg	Anni Stenbacka
4. Nils Lindroos		
5. Erik Ekman	Rafael Mèrus	

1970	medlemmar	supplianten
1- Tryggve Eklund	Hildur Backman	Mildrid Långholm
2- Gunnar Hållfast	Ines Eklund	Edith Malmberg
3- Geiorg Wahlström	Ruth Hamberg	Karin Tham
4- Nils Lindroos		
5. Erik Ekman	Rafael Mèrus	Irene Gustafsson
		Theodor Höök
1971		
1. Tryggve Eklund	Hildur Backman	Anni Stenbacka
2. Gunnar Hållfast	Ines Eklund	Karin Tham
3. Viola Tham	Astrid Reimiö	Benita Wickström
4. Nils Lindroos		
5. Erik Ekman	Rafael Mèrus	Irene Gustafsson
		Theodor Höök
1972		
1. Tryggve Eklund	Hildur Backman	Anni Stenbacka
2. Gunnar Hållfast	Ines Eklund	Georg Wahlström
3. Viola Tham	Astrid Reimiö	Benita Wickström
4. Nils Lindroos		
5. Rafael Mèrus	Rainer Westerberg	Jan-Erik Andersson
		Theodor Höök
1973		
1. Tryggve Eklund	Hildur Backman	Ingeborg Sjögren
2. Gunnar Hållfast	Ines Eklund	Anni Stenbacka
3. Viola Tham	Astrid Reimiö	Georg Wahlström
4. Nils Lindroos .		
5. Rafael Mèrus	Rainer Westerberg	Jan-Erik Andersson
		Theodor Höök
1974		
1. Tryggve Eklund	Hildur Backman	Rolf Berghäll
2. Gunnar Hållfast	Ines Eklund	Ingeborg Sjögren
3. Viola Tham	Astrid Reimiö	Anni Stenbacka
4. Nils Lindroos		
5. Rafael Mèrus	Rainer Westerberg	Jan-Erik Andersson
		Theodor Höök
1975		
1. Tryggve Eklund	Hildur Backman	Rolf Berghäll
2. Gunnar Hållfast	Ines Eklund	Ingeborg Sjögren
3. Eva Andersson	Astrid Reimiö	Anni Stenbacka
4. Nils Lindroos		
5. Rafael Mèrus	Rainer Westerberg	Jan-Erik Andersson .
		Konrad Finne
1976		
1. Tryggve Eklund	Hildur Backman	Rolf Berghäll
2. Gunnar Hållfast	Ines Eklund	Ingeborg Sjögren
3. Eva Andersson	Astrid Reimiö	Anni Stenbacka
4. Nils Lindroos		
5. Raffel Mèrus	Rainer Westerberg	Jan-Erik Andersson
		Konrad Finne

1977	medlemmar	suppleanter
1. Tryggve Eklund	Hildur Backman	Rolf Berghäll
2. Gunnar Hållfast	Ines Eklund	Ingeborg Sjögren
3. Eva Andersson	Nils Lindroos	Anni Stenbacka
4. Greta Söderblom	Astrid Reimiö	
5. Rafael Mèrus	Rainer Westerberg	Jan-Erik Andersson
		Konrad Finne
1978		
1. Tryggve Eklund	Hildur Backman	Rolf Berghäll
2. Greta Söderblom	Ebba Ikonen	Ingeborg Sjögren
3. Eva Andersson	Astrid Reimiö	Anni Stenbacka
4. Gerda Åberg		
5. Rafael Mèrtils	Rainer Westerberg	Jan-Erik Andersson
		Konrad Finne
1979		
1. Tryggve Eklund	Hildur Backman	Rolf Berghäll
2. Greta Söderblom	Ebba konen	Ingeborg Sjögren
3. Eva Andersson	Astrid Reimiö	Anni Stenbacka
4. Gerda Åberg		
5. Rafael Mèrus	Rainer Westerberg	Jan-Erik Andersson
		Konrad Finne
1980		
1. Tryggve Eklund	Hildur Backman	Ines Eklund
2. Greta Söderblom	Astrid Reimiö	Ingeborg Sjögren
3. Eva Andersson	Ethel Österberg	Anni Stenbacka
4. Gerda Åberg		
5. Rafael Mèrus	Rainer Westerberg	Konrad Finne
		Gunnar Hållfast
1981		
1. Tryggve Eklund	Hildur Backman	Ines Eklund
2. Greta Söderblom	Berta Westerling	Ingeborg Sjögren
3. Eva Andersson	Ethel Österberg	Anni Stenbacka
4. Gerda Åberg		
5. Gunnar Hållfast	Rainer Westerberg	Konrad Finne
		Alli Åkerfelt
1982		
1. Tryggve Eklund	Hildur Backman	Ines Eklund
2. Greta Söderblom	Berta Westerling	Ingeborg Sjögren
3. Eva Andersson	Ethel österberg	Anni Stenbacka
4. Gerda Åberg		
5. Gunnar Hållfast	Rainer Westerberg	Elisabeth Ekblom
		Alli Åkerfelt
1983		
1. Tryggve Eklund	Hildur Backman	Rafael Sandberg
2. Gerda Åberg	Dagny Krogell	Ingeborg Sjögren
3. Enni Finne	Ethel österberg	Anni Stenbacka
4. Svea Stenberg		
5. Gunnar Hållfast	Rainer Westerberg	Elisabeth Ekblom
		Alli Åkerfelt

1984	medlemmar	suppleanter
1. Tryggvg Eklund	Hildur Backman	Rafael Sandberg
2. Gerda Åberg	Dagny Krogell	Ingeborg Sjögren
3. Enni Finne		Anni Stenbacka
4. Svea Stenberg		
5. Rainer Westerberg	Alli Åkerfelt	Osvald Johansson
		Astrid Martin
1985		
1. Tryggvg Eklund	Dagny Krogell	Rafael Sandberg
2. Gerda Åberg	Astrid Martin	Ingeborg Sjögren
3. Enni Finne	Margit Oskarsson	Anni Stenbacka
4. Elve Dorofejff		
5. Rainer Westerberg	Alli Åkerfelt	Osvald Johansson
		Astrid Martin
1986		
1. Tryggve Eklund	Dagny Krogell	Rafael Sandberg
2. Gerda Åberg	Astrid Martin	Ingeboet Sjögren
3. Enni Finne	Margit Oskarsson	Anni Stenbacka
4. Gurli Fagerstedt		
5. Rainer Westerberg	Alli Åkerfelt	Ebba konen
		Saga Lindgren
1987		
1. Tryggvg Eklund	Dagny Krogell	Saga Lindgren
2. Gerda Åberg	Astrid Martin	Rafael Sandberg
3. Enni Finne	Margit Oskarsson	Anni Stenbacka
4. Gurli Fagerstedt .		
5. Rainer Westerberg	Alli Åkerfelt	Ebba Ikonen
		Saga Lindgren
1988		
1. Tryggve Eklund	Elve Dorofejff	Saga Lindgren
2. Gerda Åberg	Dagny Krogell	Rafael Sandberg
3. Enni Finne	Astrid Martin	Anni Stenbacka
4. Alice Helin		
5. Rainer Westerberg	Per-Erik Öhblom	Ebba Ikonen
		Saga Lindgren
1989		
1. Tryggve Eklund	Elve Dorofejff	Saga Lindgren
2. Gerda Åberg	Dagny Krogell	Rafael Sandberg
3. Enni Finne	Astrid Main	Anni Stenbacka
4. Alice Helin		
5. Rainer Westerberg	Per-Erik Öhblom	Ebba Ikonen
		Saga Lindgren
1990		
1. Tryggve Eklund	Dagny Krogell	Saga Lindgren
2. Gerda Åberg	Astrid Martin	Rafael Sandberg
3. Enni Finne	Gerda Westerlund	Anni Stenbacka
4. Rajnhild Palm		
5. Rainer Westerberg	Per-Erik Öhblom	Bror Henriksson
		Ebba Ikonen

1991	medlemmar	suppleanter
1. Tryggve Eklund	Dagny Krogell	Saga Lindgren
2. Gerda Åberg	Astrid Martin	Rafael Sandberg
3. Enni Finne	Gerda Westerlund	Anni Stenbacka
4. Ragnhild Palm		
5. Rainer Westerberg	Per-Erik Öhblom	Bror Henriksson
		Ebba Ikonen
1992		
1. Tryggve Eklund	Dagny Krogell	Harry Ekman
2. Gerda Åberg	Astrid Martin	Saga Lindgren
3. Enni Finne	Gerda Westerlund	Hjördis Riuttala
4. Ragnhild Palm		
5. Rainer Westerberg	Per-Erik Öhblom	Bror Henliksson
		Ebba Ikonen
1993		
1. Tryggve Eklund	Saga Lindgren	Harry Ekman
2. Gerda Åberg	Astrid Martin	Bror Henriksson
3. Enni Finne	Gerda Westerlund	Hjördis Riuttala
4. Ragnhild Palm		
5. Rainer Westerberg	Per-Erik Öhblom	Ebba Ikonen
		Ethel Marnila
1994		
1. Tryggve Eklund	Saga Lindgren	Harry Ekman
2. Gerda Åberg	Astrid Martin	Gustav Fogde
3. Enni Finne	Gerda Westerlund	Hjördis Riuttala
4. Bror Henriksson		
5. Carl-Hugo Sundell	Rainer Westerberg	Ebba Konen
		Ethel Marnila
1995		
1. Tryggve Eklund	Saga Lindgren	Harry Ekman
2. Gerda Åberg	Astrid Martin	Gustav Fogde
3. Enni Finne	Gerda Westerlund	Hjördis Riuttala
4. Bror Henriksson		
5. Carl-Hugo Sundell	Rainer Westerberg	Einar Johansson
		Meri Snellman
1996		
1. Tryggve Eklund	Saga Lindgren	Harry Ekman
2. Gerda Åberg	Astrid Martin	Gustav Fogde
3. Enni Finne	Gerda Westerlund	Hjördis Riuttala
4. Bror Henriksson		
5. Carl-Hugo Sundell	Rainer Westerberg	Einar Johansson
		Meri Snellman
1997		
1. Tryggve Eklund	Harry Ekman	Gustav Fogde
2. Gerda Åberg	Saga Lindgren	Greta Linden
3. Enni Finne	Hjördis Riuttala	Inga-Britta Sternberg
4. Bror Henriksson		
5. Bengt Lund	Carl-Hugo Sundell	Anna Holmström
		Einar Johansson

1998	medlemmar	suppleanter
1. Ebba Ikonen	Harry Ekman	Enligt föreningens ändrade stadgar som stadfästes 22.4.1998 väljs endast sex styr.medl.
2. Saga Lindgren	Hjördis Riuttala	Anna Holmström
3. Enni Finne		Einar Johansson
4. Bror Henriksson		
5. Bengt Lund	Carl-Hugo Sundell	
1999		
1. Ebba Ikonen- Tom Weckström	Jarl Fredman- Gerda Westerlund	
2. Saga Lindgren	Leila Walander	
3. Enni Finne		
4. Bror Henriksson		
5. Bengt Lund	Carl-Hugo Sundell	Anna Holmström Einar Johansson
2000		
1. Tom Weckström	Ulla Donner	
2. Saga Lindgren	Gerda Westerlund	
3. Marithe Kärki		
4. Bror Henriksson		
5. Bengt Lund	Carl-Hugo Sundell	Harry Ekman Einar Johansson
2001		
1. Tom Weckström	Rolf Berghäll	
2. Ulla Donner	Gerda Westerlund	
3. Marithe Kärki		
4. Bror Henriksson		
5. Bengt Lund	Carl-Hugo Sundell	Einar Johansson



Under årens lopp har klubbar och grupper av mångahanda slag verkat inom föreningen. En av dem har varit seniordansarna som på denna bild uppträder den 19.3.1994 i Ljusa huset i Helsingfors

UNDERSTÖDSFÖRENINGENS FUNKTIONÄRER I STYRELSEN 1952-1980

ORDFÖRANDE

1952	Alfons Sjöholm
1953	Elsa Sandelin
1954-58	Agnes Lindgren
1959-67	Violet Gauffin
1968-70	Ruth Hamberg
1971	Astrid Reimiö
1972-77	Ines Eklund
1978-80	Ebba Ikonen

VICE ORDFÖRANDE

1952	Elsa Sandelin
1953-58	Alfons Sjöholm
1959-61	Johan Söderhjelm
1962-65	Ruth Weckström
1966-67	Betty Björkqvist
1968-71	Ines Eklund
1972-80	Astrid Reimiö

KASSÖR

1952	Maria Eriksson
1953	Vera Wasenius
1954	Alfons Sjöholm
1955	Carin Höglund
1956	Bo Währn
1957	Alfons Sjöholm
1958-59	Hilja Mattsson
1960-70	Georg Wahlström
1971-74	Anita Tham
1975	Karin Tham
1976	Helga Ekholm
1977-79	Enni Finne
1980	Helga Ekholm

SEKRETERARE

1952	Ruth Hamberg
1953-55	Bo Währn
1956-61	Ruth Hamberg
1962-64	Ines Eklund
1965-80	Enni Finne

UNDERSTÖDSFÖRENINGENS STYRELSEMEDLEMMAR OCH REVISORER 1952-1980

Ahlfors Nils	rev.	1957-60	rev.s.	1961	
Alcenius Carin	m.	1952-54			
Andersson Jan-Erik	rev.s.	1973-79			
Backman Hildur	s.	1957-71			
Björkqvist Betty	v.ordf.	1966-67			
Ekholm Helga	k.	1976	m.	1978-79	k. 1980
Eklund Ihes	seks.	1962-64	s.	1965-67	
	v.ordf.	1968-71	ordf.	1972-77	
Eklund Tryggve	m.	1966-80	rev.	1961-65	
Ekman Erik	rev.	1969-71			
Eriksson Maria	k.	1952			
Finne Enni	sekr.	1965-80	k.	1977-79	
Finne Konrad	rev.	1972	rev.s.	1973-80	
Gauffin Violet	m.	1955-58	ordf.	1959-67	s. 1968-69
Gustafsson Irene	rev.s.	1969-72			
Hamberg Ruth	seks.	1952	och	1956-61	
	s.	1962-67	ordf.	1968-70	
Huotinen Margareta	m.	1957-58	rev.s.	1963-64	
Hållfast Gunnar	s.	1959-60	m.	1961-77	rev.s 1980
Höglund Carin	k.	1955			
Höök Theodor	rev.s.	1957-59	rev.	1960-64	
	rev.s.	1969-71			
Ikonen Ebba	ordf.	1978-80			
Lindgren Agnes	m.	1952-53	ordf.	1954-58	m. 1959-65
Lindgren Saga	s.	1980			
Lindholm Thure	rev.s.	1957-59			
Lindroos Nils	rev.s.	1962-64			
Malmberg Edith	m.	1969-80			
Mannelin Ester	m.	1952-54			
Mattsson Hilja	k.	1958-59	s.	1962-64	
Mèrus Rafael	rev.	1969-80			

Meyer Hilding	m.	1955-57		
Nordström William	rev.	1957-59		
Nybäck Venny	rev.s.	1964		
Reimiö Astrid	ordf.	1971	v.ordf.	1972-80
Sandelin Elsa	v.ordf.	1952	ordf.	1953
Sjögren Ingeborg	m.	1978-80		
Sjöholm Alfons	ordf.	1952 .	v.ordf.	1953-58
	k.	1954	och	1957
Stenbacka Anni	s.	1969-78		
Söderhjelm Johan	s.	1957-58	v.ordf.	1959-61
Tham Anita	k.	1971-74		
Tham Karin	k.	1975	s.	1972-74 och 1976-80
Wahlström Georg	s.	1957-59	k.	1960-70
Wasenius Vera	k.	1953		
Weckström Petrus	m.	1954-60		
Weckström Ruth	v.ordf.	1962-65		
Westerberg Rainer	rev.	1973-80		
Währn Bo	sekr.	1953-55	k.	1956 m. 1959-65

UNDERSTÖDSFÖRENINGENS STYRELSE OCH REVISORER 1952-1980

1.ordförande, 2.vice ordf., 3.kassör, 4.sekreterare. 5.revisor

1952	medlemmar Ca-	suppleanter
1. Alfons Sjöholm	rin Alcenius	
2. Ester Sandelin	Agnes Lindgren	
3. Maria Eriksson	Ester Mannelin .	
4. Ruth Hamberg		
1953		
1. Elsa Sandelin	Carin Alcenius	
2. Alfons Sjöholm	Agnes Lindgren	
3. Vera Wasenius	Ester Mannelin	
4. Bo Währn		
1954		
1. Agnes Lindgren	Carin Alcenius	
2. Alfons Sjöholm	Ester Mannelin	
3. Alfons Sjöholm	Elsa Sandelin	
4. Bo Währn	Petrus Weckström	
1955		
1. Agnes Lindgren	Violet Gauffin	
2. Alfons Sjöholm	Hilding Meyer	
3. Carin Höglund	Petrus Weckström	
4. Bo Währn		
1956		
1. Agnes Lindgren	Violet Gauffin	
2. Alfons Sjöholm	Hilding Meyer	
3. Bo Währn	Petrus Weckström	
4. Ruth Hamberg		
1957		
1. Agnes Lindgren	Violet Gauffin	Hildur Backman
2. Alfons Sjöholm	Margareta Huotinen	Johan Söderhjelm
3. Alfons Sjöholm	Hilding Meyer	Georg Wahlström
4. Ruth Hamberg	Petrus Weckström	
5. Nils Ahlfors	William Nordström	Theodor Höök
		Thure Lindholm
1958		
1. Agnes Lindgren	Violet Gauffin	
2. Alfons Sjöholm	Margareta Huotinen	
3. Hilja Mattsson	Petrus Weckström	
4. Ruth Hamberg		
5. Nils Ahlfors	William Nordström	Theodor Höök .
		Thure Lindholm

1959		
1. Violet Gauffin	medlemmar Agnes Lindgren Petrus Weckström Bo Währn	uppleanter Hildur Backman
2. Johan Söderhjelm		Gunnar Hållfast
3. Hilja Mattsson		Ruth Weckström
4. Ruth Hamberg		
5. Nils Ahlfors	William Nordström	Theodor Höök
		Thure Lindholm
1960		
1. Violet Gauffin	Agnes Lindgren	Hildur Backman
2. Johan Söderhjelm	Petrus Weckström	Gunnar Hållfast
3. Georg Wahlström	Bo Währn	Ruth Weckström
4. Ruth Hamberg		
5. Nils Ahlfors		Theodor Höök
1961		
1. Violet Gauffin	Gunnar Hållfast	Hildur Backman
2. Johan Söderhjelm	Agnes Lindgren	Ruth Weckström
3. Georg Wahlström	Bo Währn	
4. Ruth Hamberg		
5. Tryggve Eklund	Theodor Höök	
1962		
1. Violet Gauffin	Gunnar Hållfast	Hildur Backman
2. Ruth Weckström	Agnes Lindgren	Ruth Herberg
3. Georg Wahlström	Bo Währn	Hilja Mattsson
4. Ines Eklund .		
5. Tryggve Eklund	Theodor Höök	Margareta Huotinen
		Nils Lindroos
1963		
1. Violet Gauffin	Gunnar Hållfast	Hildur Backman
2. Ruth Weckström	Agnes Lindgren	Ruth Hnmberg
3. Georg Wahlström	Bo Währn	Hilja Mattsson
4. Ines Eklund		
5. Tryggve Eklund	Theodor Höök	Margareta Huotinen
		Nils Lindroos
1964		
1. Violet Gauffin	Gunnar Hållfast	Hildur Backman
2. Ruth Weckström	Agnes Lindgren	Ruth Hamberg
3. Georg Wahlström	Bo Währn	Hilja Mattsson
4. Ines Eklund		
5. Tryggve Eklund	Theodor Höök	Nils Lindroos
		Venny Nybäck
1965		
1. Violet Gauffin	Gunnar Hållfast	Hildur Backman
2. Ruth Weckström	Agnes Lindgren	Ines Eklund
3. Georg Wahlström	Bo Währn	Ruth Hamberg
4. Enni Jansson (Finne)		
5. Tryggve Eklund		

1966	medlemmar	suppleanter
1. Violet Gauffin	Tryggve Eklund	Hildur Backman
2. Betty Björklund	Gunnar Hållfast	Ines Eklund
3. Georg Wahlström	Ruth Hamberg	
4. Enni Jansson (Finne)		
1967		
1. Violet Gauffin	Tryggve Eklund	Hildur Backman
2. Betty Björkqvist	Gunnar Hållfast	Ruth Hamberg
3. Georg Wahlström	Ines Eklund	
4. Enni Jansson (Finne)		
1968		
1. Ruth Hamberg	Tryggve Eklund	Hildur Backman
2. Ines Eklund	Gunnar Hållfast	Violet Gauffin
3. Georg Wahlström		
4. Enni Jansson (Finne)		
1969		
1. Ruth Hamberg	Tryggve Eklund	Hildur Backman
2. Ines Eklund	Gunnar Hållfast	Violet Gauffin
3. Georg Wahlström	Edith Malmberg	Anni Stenbacka
4. Enni Finne		
5. Erik Ekman	Rafael Merus	Irene Gustafsson
		Theodor Höök
1970 .		
1. Ruth Hamberg	Tryggve Eklund	Hildur Backman
2. Ines Eklund	Gunnar Hållfast	Violet Gauffin
3. Georg Wahlström	Edith Malmberg	Anni Stenbacka
4. Enni Finne		
5. Erik Ekman	Rafael Merus	Irene Gustafsson
		Theodor Höök
1971		
1. Astrid Reimiö	Tryggve Eklund	Hildur Backman
2. Ines Eklund	Gunnar Hållfast	Anni Stenbacka
3. Anita Tham	Edith Malmberg	
4. Enni Finne		
5. Erik Ekman	Rafael Merus	Irene Gustafsson
		Theodor Höök
1972		
1. Ines Eklund	Tryggve Eklund	Karin Tham
2. Astrid Reimiö	Gunnar Hållfast	Anni Stenbacka
3. Anita Tham	Edith Malmberg	
4. Enni Finne		
5. Konrad Finne	Rafael Merus	Irene Gustafsson
		Theodor Höök

1973	medlemmar	suppleanter
1. Ines Eklund	Tryggve Eklund	Karin Tham
2. Astrid Reimiö	Gunnar Hållfast	Anni Stenbacka
3. Anita Tham	Edith Malmberg	
4. Enni Finne		
5. Rafael Merus	Rainer Westerberg	Jan-Erik Andersson
		Konrad Finne
1974		
1. Ines Eklund	Tryggve Eklund	Karin Tham
2. Astrid Reimiö	Gunnar Hållfast	Anni Stenbacka
3. Anita Tham	Edith Malmberg	
4. Enni Finne		
5. Rafael Merus	Reiner Westerberg	Jan-Erik Andersson
		Konrad Finne
1975		
1. Ines Eklund	Tryggve Eklund	Anni Stenbacka
2. Astrid Reimiö	Gunnar Hållfast	
3. Karin Tham	Edith Malmberg	
4. Enni Finne		
5. Rafael Merus	Rainer Westerberg	Jan-Erik Andersson
		Konrad Finne
1976		
1. Ines Eklund	Tryggve Eklund	Karin Tham
2. Astrid Reimiö	Gunnar Hållfast	Anni Stenbacka
3. Helga Ekholm	Edith Malmberg	
4. Enni Finne .		
5. Rafael Merus	Rainer Westerberg	Jan-Erik Andersson
		Konrad Finne
1977		
1. Ines Eklund	Tryggve Eklund	Karin Tham
2. Astrid Reimiö	Gunnar Hållfast	Anni Stenbacka
3. Enni Finne	Edith Malmberg	
4. Enni Finne		
5. Rafael Merus	Rainer Westerberg	Jan-Erik Andersson
		Konrad Finne
1978		
1. Ebba Ikonen	Helga Ekholm	Karin Tham
2. Astrid Reimiö	Tryggve Eklund	Anni Stenbacka
3. Enni Finne	Edith Malmberg	
4. Enni Finne	Ingeborg Sjögren	
5. Rafael Merus	Rainer Westergren	Jan-Erik Andersson
		Konrad Finne
1979		
1. Ebba Ikonen	Helga Ekholm	Karin Tham
2. Astrid Reimiö	Tryggve Eklund	Anni Stenbacka
3. Enni Finne	Edith Malmberg	
4. Enni Finne	Ingeboet Sjögren	
5. Rafael Merus	Rainer Westerberg	Jan-Erik Andersson
		Konrad Finne

1980	medlemmar	suppleanter
1. Ebba konen	Tryggve Eklund	Karin Tham
2. Astrid Reimiö	Edith Malmberg	Saga Lindgren
3. Helga Ekholm	Ingeborg Sjögren	
4. Enni Finne		Konrad Finne
5. Rafael Merus	Rainer Westerberg	Gunnar Hållfast

Uppgifter som är ofullständiga i ovanstående förteckning har inte funnits att tillgå.

Understödsföreningen grundades den 6 mars 1952 och inregistrerades i föreningsregistret den 21 maj samma år.

Understödsföreningen för Svenska Hörselskadade r.f. upplöstes genom två föreningsmöten den 2:a och 23:e februari 1981 och denna upplösning inskrevs i föreningsregistret den 9 maj 1983.